

LOVIISAN KAUPUNKIKONSERNI

OSAVUOSIKATSAUS 1–6/2024

KAUPUNGINHALLITUS 9.9.2024

Kaupunginjohtajan yhteenveto

Loviisassa vuodesta 2017 palvellut kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom siirtyi helmikuussa toisen työnantajan palvelukseen ja kaupunginjohtajan tehtäviä on hoitanut uuden kaupunginjohtajan rekrytoinnin ajan hallintojohtaja Elina Amnell-Holzhäuser. Kaupunginjohtajan rekrytointi käynnistyi helmikuussa ja uusi kaupunginjohtaja valittiin kaupunginvaltuuston kokouksessa kesäkuussa. Kaupunginjohtajaksi valittu Tomas Björkroth aloittaa virassaan syyskuun alusta.

Alkuvuoden positiivisin uutinen oli Fortumin ilmoittama kiinnostus Hästholmenin läheisyydessä sijaitsevien maa-alueiden hankintaan. Fortumin kiinnostuksen kohteena oli maa-alueet, jotka soveltuisivat pitkällä aikavälillä uuteen ydinvoimaan tai muuhun vihreää siirtymää edistävään teolliseen käyttöön. Kaupunki kävi talven ja kevään aikana maa-alueiden myynnistä tiiviitä neuvotteluita Fortumin kanssa ja asia arvioidaan tulevan kaupungin toimielinkäsittelyyn loppuvuoden aikana.

Tuloksen osalta vuosi on ollut selkeästi budjetoitua parempi vuosi. Vuoteen lähdettiin 3,4 miljoonan euron alijäämällä. Nyt näyttää kuitenkin ilahduttavasti siitä, että merkittävä alijäämä on kääntymässä lieväksi ylijäämäksi. Tämä iso parannus selittyy pääosin Kymenlaakson Sähkön maksamasta ennustettua isommasta osingosta ja selkeästi paremmasta yhteisöveron jako-osuudesta.

Henkilöstöorganisaatiossa on talven ja kevään aikana selvitetty henkilöstön työhyvinvointiin ja yhteistyön edistämiseen liittyviä kehityskohteita. Osassa henkilöstöä eri keskuksissa on havaittu sekä työmäärään että työilmapiiriin liittyvää kuormitusta. Kehityskohteita työhyvinvoinnin lisäämiseksi on suunniteltu työnantajan toimesta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa sekä ulkopuolisen asiantuntijan avustuksella. Työhyvinvointia ja yhteistyötä edistävien toimien täytäntöönpano jatkuu myös loppuvuoden ajan.

Loviisa 26.8.2024

Elina Amnell-Holzhäuser
vt. kaupunginjohtaja

Ulkoisen tuloslaskelma

Loviisan kaupunki sis. Vesiliikelaitoksen	Toteuma 1-6 2024	Muutettu talousarvio 2024	Jäljellä	Toteuma % 1-6 2024	Ennuste 2024	Poikkeama (ennuste/ talousarvio)	TP 2023
Toimintatuotot	7 689 741	14 697 930	7 008 189	52,3 %	14 537 133	-160 797	18 113 535
Myyntituotot	3 362 338	6 669 254	3 306 916	50,4 %	6 667 000	-2 254	7 242 428
Maksutuotot	906 365	1 298 900	392 535	69,8 %	1 197 600	-101 300	1 385 566
Tuet ja avustukset	917 651	1 380 700	463 049	66,5 %	1 550 944	170 244	2 159 222
Muut toimintatuotot	2 503 387	5 349 076	2 845 689	46,8 %	5 121 589	-227 487	7 326 318
Valmistus omaan käyttöön	0	120 000	120 000	0,0 %	120 000	0	0
Toimintakulut	-28 162 176	-60 140 178	-31 978 003	46,8 %	-59 628 125	512 054	-61 052 305
Henkilöstökulut	-15 516 775	-33 854 885	-18 338 111	45,8 %	-33 791 662	63 224	-31 852 720
Palvelujen ostot	-7 090 341	-14 088 184	-6 997 843	50,3 %	-14 026 370	61 814	-16 223 859
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 059 052	-6 300 964	-3 241 912	48,5 %	-6 214 558	86 406	-6 980 195
Avustukset	-960 885	-2 656 400	-1 695 515	36,2 %	-2 450 400	206 000	-2 179 172
Muut toimintakulut	-1 535 124	-3 239 745	-1 704 621	47,4 %	-3 145 135	94 610	-3 816 358
Toimintakate	-20 472 435	-45 322 248	-24 849 814	45,2 %	-44 970 992	351 257	-42 938 770
Verotulot	18 720 606	40 776 000	22 055 394	45,9 %	43 432 000	2 656 000	41 612 079
Valtionosuudet	4 291 584	8 545 180	4 253 596	50,2 %	8 545 180	0	11 119 394
Rahoitustuotot ja -kulut	1 996 625	863 950	-1 132 675	231,1 %	1 604 198	740 248	-257 973
Korkotuotot		80 000	80 000	0,0 %	80 000	0	78 493
Muut rahoitustuotot	2 455 306	1 494 200	-961 106	164,3 %	2 495 000	1 000 800	882 940
Korkokulut	-444 627	-694 000	-249 373	64,1 %	-963 002	-269 002	-1 195 890
Muut rahoituskulut	-14 054	-16 250	-2 196	86,5 %	-7 800	8 450	-23 516
Vuosikate	4 536 381	4 862 882	326 501	93,3 %	8 610 386	3 747 505	9 534 731
Poistot ja arvonalentumiset	-3 948 401	-7 929 439	-3 981 038	49,8 %	-7 754 289	175 150	-7 227 199
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 948 401	-7 929 439	-3 981 038	49,8 %	-7 754 289	175 150	-7 227 199
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	-350 000	-350 000	0,0 %	-325 000	25 000	-111 410
Satunnaiset kulut	0	-350 000	-350 000	0,0 %	-325 000	25 000	-111 410
Tilikauden tulos	587 980	-3 416 557	-4 004 537	-17,2 %	531 097	3 947 655	2 196 123
Varausten ja rahastojen muutokset	0	65 000	65 000	0,0 %	65 000	0	228 657
Poistoeron muutos	0	65 000	65 000	0,0 %	65 000	0	228 657
Varausten muutos	0	0	0	0,0 %	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	587 980	-3 351 557	-3 939 537	-17,5 %	596 097	3 947 655	2 424 780

Strategiasta johdetut talousarviovuoden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS	OSAVUOSI-RAPORTTI 1-6 2024
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.	Suomen Yrittäjien Kuntabarometrin tulokset	Sujuvoitamme yritystonttien luovutusprosessia. Tuemme yritystonttien rakentamisen lupa- ja toteuttamisprosesseja. Monipuolistamme yritystonttitarjontaa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Suomen Yrittäjien kuntabarometrin tuloksia on käyty läpi yhdessä Loviisan yrittäjien kanssa. Tavoitteita ei ole vielä saavutettu.
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.	Tilastokeskuksen väestötilasto	Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Kaikki keskuskeskukset	Alustava asukasluku 30.6. oli 14 450. Markkinointitoimia on jatkettu Asuntomessujen jälkeen.
Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.	Nettomuutto, yritysmäärän muutos ja asemakaavojen keski-ikä	Lisäämme yleiskaavataso maankäytön suunnittelua. Aloitamme asemakaavojen ajantasaisuuden arviointityön ja asemakaavojen ajantasaistamisen. Aktivoimme ja kehitämme tonttitarjontaa, sekä edistämme erilaisten asumismuotojen kirjoa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Asemakaavojen keski-ikä on korkea. Nettomuutto on positiivinen 66 henkeä. Yritysmäärä nettokasvu 2 kpl.
Parannamme Loviisan ja palveluiden saavutettavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.	Liikennevirrat, väyläinvestointien summa	Edistämme joukkoliikennettä ja toteutamme väyläinvestointeja yhteistyössä valtion kanssa. Jatkamme kävelyn ja pyöräilyliikenteen ohjelman edistämistä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Atomtien suunnittelu käynnissä. Esteettömyys ja kävelyn ja pyöräilyliikenteen edistämishjelmat käynnissä.

Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.	Yhteisövero- kertymän kasvu, työllisyysaste	Varmistamme Loviisan TE-palveluja osana Itä-Uudenmaan yhteistä 'työllisyysaluetta'. Jatkamme elinvoimaohjelman toteuttamista ja Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Työttömyysaste 10,7 prosenttia.
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.	Muuttovoitto, seutukaupunkien vetovoimatutkimus, Cursor Oy:n tutkimukset, matkailijoiden määrä	Jatkamme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Jatkamme yhteistyötä ja seuraamme kvartaaliraportteja.
		Tuemme kaupungin kehitystä pitkäjänteisellä maankäyttöpoliitikalla.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Yleiskaavataso- suunnitelmien ja selvitysten laatiminen jatkuu: mm. vihreän siirtymän hankkeet, Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava sekä selvitys rantaosayleiskaavojen päivitystarpeesta.
		Varmistamme, että Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Olemme hyödyntäneet viestintäasiantuntijaa tiedotuksessamme ja viestimme ajankohtaisista hankkeista ja toiminnasta.
		Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Kaikki keskus- keskukset	Hyödynnämme saamaamme näkyvyyttä matkailu- ja asumismarkkinoinnissa.
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.	Kertynyt ylijäämä ja lainakanta euroa/asukas	Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Kaikki keskus- keskukset	Alkuvuoden tulos hiukan talousarviota parempi.
		Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Kaikki keskus- keskukset	Olemme jatkaneet tehokkuuden ja tuottavuuden painottamista toiminnassamme.

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISE T TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS	OSAVUOSI-RAPORTTI 1–6 2024
Lapsiystävällises sä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme .	Lapsiystävällinen kunta -toiminta-suunnitelman toteutuminen, lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Kaikki keskuskeskukset	Toimintasuunnitelman mukainen toteuma on kk 6 kohdalla lähes valmis. Asiaa arvioidaan Suomen Unicef ry:n ja kaupungin kokouksessa 22.8.2024. Hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuma etenee. Huomioimme lasten vaikutustenarvioinnin investointihankkeissamme.
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.	Hyvinvointi-suunnitelman tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointikyselyn tulokset	Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuma kk 6 kohdalla on noin 50 % toteutunut. Hyvinvointikyselyn 31.1.–19.2.2024 tulokset näyttävät myönteisen kehityksen aiempaan verrattuna.
Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa.	Luonnon monimuotoisuutta edistävät hankkeet, asukaskyselyt, kaupungin kaupunkikuvalliset investoinnit	Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa. Osallistumme luonnon monimuotoisuutta edistäviin hankkeisiin. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	Käynnissä tai valmistelussa olevat lumo-hankkeet: Koskenkylänjokilaakson Helmi-keskittymä / Sävträsketin laitumen laajennus, Keitalavikenin hanke. Metsästrategian valmistelu alkanut. Vieraslajeihin liittyvä tiedottaminen. Pyritään hankkeissa luonnon mukaisiin ratkaisuihin ja edistämään viherrakentamista kestävältä pohjalta.
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.	Järjestetyt tapahtumat, kävijämäärät erilaisissa kulttuuri- ja liikuntatapahtumissa, toiminta-avustusta hakeneiden määrä	Järjestämme monipuolisia tapahtumia hyödyntäen myös yhteistyöverkostoja. Tuemme paikallista aktiivisuutta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Toiminta-avustusta hakeneiden määrä on hiukan laskenut aiemmasta. Kävijämäärä tapahtumissa on samalla tasolla kuin ennen koronaviruspandemiaa.

Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.	Hyvinvointikyselyn tulokset	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelman toteutuksessa huomioidaan hyvinvointikyselyn tulokset.
-----------------------------------	-----------------------------	---	--------------------------------	--

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS	OSAVUOSI-RAPORTTI 1–6 2024
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutus-mahdollisuuksia kaikille yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.	Huoltajille ja oppilaille laaditun kyselyn tulokset	Huolehdimme että tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat yhdenvertaisia.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Uudet rakennukset ovat esteettömiä. Vanhemmissa rakennuksissa esteettömyys ei toteudu kaikkien rakennusten osalta tällä hetkellä. Tätä kehitetään edelleen koulujen peruskorjaushankkeiden myötä. Koulujen pihojen valaistusta on parannettu. Vammaiset henkilöt on huomioitu yhdenvertaisesti kaikissa koulutuspalveluissa.
		Mahdollistamme oppilaiden osallistumisen koulun toiminnan kehittämiseen.		Oppilaskuntatointi on vakiintunut. Lapsiparlamentin toimintamalli on luotu näiden aktiivisten oppilaskuntien avulla. Lapsi-parlamentin edustajat toimivat yhteistyössä edustamiensa oppilaskuntien hallitusten kanssa.
		Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.		Opetushallituksen myöntämät opintosetelit on myönnetty pienituloisille kurssimaksujen kattamiseksi.

Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.	Osallistuminen kehittämishankkeisiin. Kehittämishankkeiden määrä	Haemme aktiivisesti hankerahoitusta lasten ja nuorten tarpeet huomioiden.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Toteutunut. Kehittämishankkeiden määrä on yhtä suuri kuin aikaisempina vuosina.
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.	Yli kolmevuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Pyrimme siihen, että yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Yli 3-vuotiaiden yhteenlaskettu osallistumisaste on 94 prosenttia.
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.	Varhaiskasvatuksen asiakas-tyytyväisyyskyselyn tulokset. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakas-tyytyväisyyskyselyn tulokset.	Asiakas-tyytyväisyys on hyvällä tasolla.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Kevätkauden 2024 osalta ei tuloksia ole saatavissa vastaushetkellä.
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus ja koulutuksiin osallistuminen	Varmistamme että henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset. Tuemme henkilöstön osallistumista koulutuksiin.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Henkilöstö täyttää pääosin kelpoisuusvaatimukset, esimerkiksi kelpoisen henkilöstön osuus on ollut yli 90 % varhaiskasvatuksessa. Henkilöstö on osallistunut alan tarpeita vastaaviin järjestettyihin koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS	OSAVUOSI-RAPORTTI 1–6 2024
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.	Muutoksenhaun, kanteluiden ja oikeustapausten perusteella muutetut päätökset	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Kaikki keskuskeskukset	Rak. ja ymp.: Yksi hallinto-oikeuden vuonna 2023 palauttama asia käsitelty uudestaan. Uusi päätös ei ole lainvoimainen.
	Valtuustossa käsiteltävien asioiden vuosikello käytössä Kyllä/Ei	Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Kaupunginkanslia keskuskeskus	Osallistamistoimenpiteitä ei ole vielä lisätty valtuuston vuosikelloon.
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.	Kyselyiden ja vastanneiden määrä, kuulemis- ja osallistamistilaisuuksien ja niiden osanottajien määrä Osallistavan budjetoinnin malli on laadittu Kyllä/Ei	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon. Jatkamme osallistuvaa budjetointia. Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Kaikki keskuskeskukset	Rak. ja ymp.: 1 kpl osallistamistilaisuuksia (Keitalavikenin maanomistajat), 5 maanomistajaa osallistui. Toteutimme 15 Webropol-kyselyä, joista eniten vastaajia oli hyvinvointikyselyllä (742 vastausta). Olemme järjestäneet kaksi kyläiltaa. Osallistuva budjetointi jatkuu vuonna 2025.
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.	Suoritettujen vaikutusarviointien määrä	Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Kaikki keskuskeskukset	Rak. ja ymp.: ei ole erikseen tehty, (kaikkiin päätöksiin liittyvä epäsuorasti vaikutusten arviointi lainsäädännön kautta) Vaikutusten arviointi tehty kaikissa käynnissä olevissa rakentamisinvestointihankkeissa.

<p>Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.</p>	<p>Hinku-kriteerien täytyminen (06/2024 mennessä)</p>	<p>Otamme kasvihuonekaasupäästön äkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.</p> <p>Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.</p> <p>Liitymme kunta-alan energiatehokkuus-sopimukseen.</p>	<p>Kaikki keskusket</p>	<p>Hinku-kriteerit eivät ole täyttyneet: Kunta-alan energiatehokkuus-sopimukseen ei ole liitytty. Kahden suurimman rakennushankkeen (Generalshagens skola, keskustapäiväkoti) suunnittelun lähtökohta on saavuttanut vihreän rahoituksen tavoitteen (kuntarahoitus).</p>
<p>Kaksikielisyys on elinvoimaista.</p>	<p>Saatu palaute</p>	<p>Annamme palveluita molemmilla kielillä.</p>	<p>Kaikki keskusket</p>	<p>Palautetta ei ole saatu.</p>

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN TAVOITE	MITTARI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS	OSAVUOSI-RAPORTTI 1–6 2024
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.	Henkilöstökyselyn tulokset, terveysperusteisten poissaolopäivien määrä, työkyvyttömyyden kustannukset	Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Kaikki keskuskeskukset	Eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi on edelleen käytetty. Tästä osoituksena on muun muassa se, että terveysperusteisten sairauspoissaolojen määrä on laskenut huomattavasti, 1 265 päivällä (noin 25 %), verrattuna edellisvuoteen ajanjaksolla tammikuu–kesäkuu. Työkyvyttömyyden kustannukset raportoidaan henkilöstökertomuksen yhteydessä.
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.	Henkilöstökyselyn tulokset	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen. Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojansa ja taitojaan työssään.	Kaikki keskuskeskukset	Vuoden 2024 henkilöstökysely toteutetaan syksyllä.
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.	Henkilöstökyselyn tulokset, kehityskeskustelujen toteutuminen	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Kaikki keskuskeskukset	Vuoden 2024 henkilöstökysely toteutetaan syksyllä. Kehityskeskusteluja käydään pitkin vuotta ja niiden toteumasta raportoidaan tilinpäätöksen ja henkilöstökertomuksen yhteydessä.

<p>Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuvien, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.</p>	<p>Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtäväkuva.</p> <p>Käytyjen kehityskeskustelujen määrä (%)</p>	<p>Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.</p> <p>Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu tai työyhteisöissä on käyty ryhmäkehityskeskustelut.</p>	<p>Kaikki keskusket</p>	<p>Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.</p> <p>Kehityskeskusteluja käydään pitkin vuotta ja niiden toteumasta raportoidaan tilinpäätöksen ja henkilöstökertomuksen yhteydessä.</p>
<p>Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.</p>	<p>Koulutuspäivien määrä</p>	<p>Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.</p>	<p>Kaikki keskusket</p>	<p>Työsuojelu- ja yhteistoimintaryhmä on tammikuussa vahvistanut henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman ja keskuskohtaiset koulutussuunnitelmat vuodelle 2024. Koulutuspäivien määrä raportoidaan henkilöstökertomuksen yhteydessä.</p>

Investoinnit

Demokratiapalvelut

Hanke	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Huomiot
<i>Yli 100 000 euron hankkeet:</i>							
Maanhankinta	200		200		200	23	
<i>Alle 100 000 euron hankkeet:</i>							
Sähköinen arkisto	50		50		50		
Kokouslaitteisto	35		35		35		
Investointimenot yhteensä	285		285		285		
<i>Investointeihin liittyvä rahoitusosuus</i>							
Kiinteistöjen myynti	-50		-50		-50	-77	Mökkitonntti, sis myyntivoiton
Rakennusten myynti	-150		-150		-150		
Investointien tulorahoitus yhteensä	-200		-200		-200	-77	
Investointimenot netto	85		85		85	-54	

Kaupunginkansliakeskus

Hanke	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Huomiot
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>							
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>							
Investointimenot yhteensä:							
<i>Investointeihin liittyvä rahoitusosuus</i>							
Investointien tulorahoitus yhteensä							
Investointimenot netto							

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Hanke	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Huomiot
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>							
Liikuntahalli, laaja						2	
Isnäsin koulukeskus							
Hankesuunnitelma, vanhan koulun korjaus ja päiväkotijärjestelyt.	855	205	50		50	13	toteutuu
Generalshagens skola, hankesuunnitelma, peruskorjaus	4000	47	1000		1000	120	toteutuu
Valkon koulu, ikkunat	120		120		120	1	ei toteudu
Tesjoen koulu Hankesuunnittelu; ilmanvaihto, talotekniikka ja puutyöluokka	850		50		50		toteutuu n.100t
Ikkunoiden korjaus ja julkisivut			400		400	3	
Ruukin koulu	520		400		400	-	toteutuu n.100t
Suunnittelu, koulun julkisivu ja öljylämmityksen korvaaminen							
Skeittipuisto	120		110		110		Siirtynee vuodelle 2025
Päiväkoti-investointi							
Päiväkoti (hankesuunnitelma uudelle päiväkodille)	7 800	109	3800		3800	111	toteutuu
Valkon päiväkoti	1 358	29	1100		1100	14	Toteutuu n.700t
Siirrettävät moduulit							
Ruokapalvelun yksiköiden keittiölaitteiden (tiskikone, uuneja) uusinta	170		170		170	15	
Forum							
Käyttövesiputkisto ja viemärit	150		150		150	43	Toteutuu
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu+ sivistys- ja hyvinvointikeskus)</i>							
Julkisivujen kunnostaminen (useita kohteita)							
Hembackan päiväkoti	20		20		20		Toteutuu
Stallet Liljendal	10		10		10		Toteutuu
Liljendalin kirjasto	15		15		15		Toteutuu
Piha-alueet							
Agricolahallin salibandykaukalo	12		12		12	16	Ok
Piharakennuksia kouluille	90		90				
Suojakatokset päiväkodeille	80		80				
Koulu- ja päiväkotiverkon kunnossapitokorjaukset							
Kouluihin ja päiväkoteihin tarvittavat viilennyslaitteet	30		30				
Tilajärjestelyt (tilojen muutostarpeet)	30		30				
Kansalaisopiston lämminvesipuolen ongelmien korjaaminen	80		80		80		Toteutuu
Ruukin yläpaja Vesirataksen korjaaminen						30	Hankeraha 2023
Koneet ja laitteet							
Harjurinteen kokoustilan näyttökangas	20		20		20		toteutuu
Investointimenot yhteensä	16330	390	7737		7737	368	
<i>Investointeihin liittyvä rahoitusosuus</i>							
<i>Skeittipuisto, avustukset 30%</i>	-35		-35		-35		
Investointien tulorahoitus yhteensä	-35		-35		-35		
Investointimenot netto	16295		7702		7702	368	

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Hanke	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Huomiot
Yli 100 000 euroa hankkeittain:							
Helsingintien silta, kuntokartoitus ja suunnitelma			30		30		Toteutuu kuntokartoitus
Kikatuskuja	200		200		200		Saadaan kilpailutettua, siirto 2025 osa +lisä mr 150k
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	100		100		100		Selvityksessä
Ulkovalaistuksen perusparannus	125		125		125	80	Toteutuu
Siltojen perusparannus	500		500		500		Urakka siirtyy 2025
Sahanniemen laiturin purku	400		400		400		Pyritään toteuttamaan
Uuden tieyhteyden rakentaminen maantie 170-Atomitie	245		245		245	12	Toteutuu
Yli 100 000 euroa hankkeittain:							
Pääterveysasema, talotekniikan ja julkisivun saneeraus	500		500		500	64	Toteutuu 350t katto
Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)							
Camping lisämajoitustarpeet	30		30		30		Toteutuu
Camping asiakaskeittiön uusiminen	20		20		20	24	Toteutuu
Varikon piha asfaltointi ja katon uusiminen	50		50		50		
Maaseututoimiston tilamuutokset	50		50		50		Toteutuu
Laivasillan lava	15		15		15		
Liikuntahallin lattiakorjaukset ja tutkimukset	20		20		20	3	Toteutunee
Viirilän museon ulkorakennuksen katto	20		20		20		Toteutuu
Nuorten paja tilamuutokset	60		60		60		Toteutuu
Alle 100 000 euron hankkeet (infrastruktuuri)							
<i>Katujen peruskorjaus</i>	200		200		200	45	Toteutuu
<i>Katusuunnittelut</i>	50		50		50	52	Kikatuskujan suunnittelu
<i>Siltojen peruskorjaus</i>	50		50		50	10	Laiturikunnostus toteutuu
<i>Kestopäälylystys</i>	350		350		350		Toteutuu
<i>Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen koneet</i>	40		40		40		toteutuu
<i>Liikenneturvallisuustoimenpiteet</i>	50		50		50		silta rumpujen tilalle (Ruukki)
<i>Bastionin palaneiden suojakatosten uusiminen</i>	30		30		30	5	Toteutuu
<i>Puistot</i>	50		50		50		Toteutuu
<i>Koirapuisto</i>	50		50		50	14	Toteutuu
<i>Taikarannan hyppytorni</i>	30		30		30		Purku, ruoppaus+uusi torni raha ei riittävä
<i>Liikuntapaikkojen peruskorjaus</i>	50		50		50		Toteutuu
<i>Leikkipaikat</i>	50		50		50	1	Toteutuu
Alle 100 000 euron hankkeet (kaupunkisuunnittelu sekä rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu)							
GPS-vastaanotin	22		22		22		toteutuu
Investointimenot yhteensä	3357		3387		3387	310	
Investointien tulorahoitus							
Investointien tulorahoitus yhteensä							
Investointimenot netto			3387		3387	310	

Hulevesitaseyksikkö

Hanke	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Huomiot
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>	320		320		320		<i>Hankkeet toteutuvat vi:n kautta</i>
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	100		100		100		
Kauppa ja teollisuusalueiden kadut	70		70		70		
Kauppa- ja teollisuusalueiden esirakentaminen	50		50		50		
Katujen peruskorjaus	100		100		100		
Investointimenot yhteensä	320		320		320		
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Investointien tulo-rahoitus yhteensä:							
Investointimenot netto	320		320		320		

Yhteenvedo suuret hankkeet

Hanke	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1-6 2024	Huomiot
Generalshagenskola	4 000	47	1000		1000	120	
Päiväkoti-investoinnit	7 800	107	3800		3800	111	
Yhteensä	11 800		4800		4800	231	

Kaupunki yhteensä

	Kustannusarvio	Käytetty	Alkup. TA 2024	TA muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma 1–6 2024	Huomiot
Investointimenot yhteensä:							
Demokratiapalvelut	285		285		285	23	
Kaupunginkansliakeskus							
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	16330	390	7737		7737	368	
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	3357		3387		3387	310	
Hulevesitaseyksikkö	320		320		320		
Investointimenot yhteensä	20292	390	11729		11729	624	
Investointitulot yhteensä:							
Demokratiapalvelut	-200		-200		-200	-77	
Kaupunginkansliakeskus							
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	-35		-35		-35		
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus							
Hulevesitaseyksikkö							
Investointitulot yhteensä	-235		-235		-235	-77	
KAUPUNKI YHTEENSÄ NETTO	20057	390	11494		11494	624	

KONSERNI

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 1-6 2024
Loviisan Asunnot Oy Loviisan Asunnot Oy:n tytäryhteisöt: Loviisa Kodit Oy Loviisan Kiinteistöhuolto Oy Kiint. Oy Lov-As Kiint. Oy Stenborg	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista. Yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Kiinteistöhuoltoyhtiö tekee laadukasta kiinteistöhuoltoa.	Yhtiö on taloudellisesti kannattava. Vuokrataso on kilpailukykyinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpito-kustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa. Loviisan Kodit Oy:n vuokrataso on maltillinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan ARA:n asuntopoliittisten linjausten mukaan.	Korjaus- ja lainakulut rasittavat edelleen yhtiön taloutta.
Loviisan Asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.	Taloudellinen tilanne on haastava.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen, ja vedensaanti turvataan.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Liljendal Värme Ab	Selvitetään mahdollisuutta siirtää Tesjoen aluelämpötoiminnot Liljendal Värme Ab:n vastuulle.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Loviisan Satamakiinteistöt Oy	Yhtiö pyrkii edesauttamaan vuokralaistensa, satama-alueen yhtiöiden, aluesuunnittelun ja väyläyhteyksien toimintaedellytyksiä.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.

KÄYTTÖTALOUS

DEMOKRATIAPALVELUT

Demokratiapalvelut	Toteuma 1-6 2024	Muutettu talousarvio 2024	Jäljellä	Toteuma % 1-6 2024	Ennuste 2024	Poikkeama (ennuste/ talousarvio)	TP 2023
Toimintatuotot	136 411	422 376	285 965	0	422 376	0	2 971 258
Myyntituotot	56 915	63 000	6 085	90,34 %	63 000	0	812 418
Muut toimintatuotot	79 496	359 376	279 880	22,12 %	359 376	0	2 158 840
Toimintakulut	-896 776	-1 569 959	-673 183	57,12 %	-1 662 000	-92 041	-5 064 910
Henkilöstökulut	-337 945	-489 609	-151 664	69,02 %	-630 000	-140 391	-665 877
Palvelujen ostot	-461 780	-758 450	-296 670	60,88 %	-850 000	-91 550	-3 215 238
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 082	-43 600	-4 518	89,64 %	-50 000	-6 400	-59 262
Avustukset	-5 500	-75 000	-69 500	7,33 %	-12 000	63 000	-11 200
Muut toimintakulut	-52 469	-203 300	-150 831	25,81 %	-120 000	83 300	-1 113 333
Toimintakate	-760 365	-1 147 583	-387 218	66,26 %	-1 239 624	-92 041	-2 093 652
Vuosikate	-760 365	-1 147 583	-387 218	66,26 %	-1 239 624	-92 041	-2 093 652
Poistot ja arvonalentumiset	-6 578	-13 155	-6 577	0,00 %	-13 155	0	-13 155
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 578	-13 155	-6 578	0,00 %	-13 155	0	-13 155
Tilikauden tulos	-766 943	-1 160 738	-393 795	66,07 %	-1 252 779	-92 041	-2 106 807
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-766 943	-1 160 738	-393 795	66,07 %	-1 252 779	-92 041	-2 106 807

Vuoden alussa on myyty vielä mökkitontti, myyntivoittoa tästä kirjattu noin 75 000 euroa.

Maamyyntien myyntivoiton kertymän toteutuminen on muulta osin vielä epävarma, kauppaneuvotteluja on käynnissä.

Henkilöstökuluissa on tulossa ylitystä. Alkuvuoden kokoukset ovat olleet kestoiltaan pitkiä ja niitä on ollut määrällisesti normaalia useammin.

Myös palvelujen ostoissa on ylitystä. Ylittyviä menoja näillä kahdella menolajilla voidaan kattaa säästöillä avustuksissa ja muissa toimintakuluissa, mutta näyttäisi, että tämän vastuualueen lisämäärärahatarve olisi noin 100 000 euroa.

KAUPUNGINKANSLIAKESKUS

Johdon yhteenveto

Kaupunginkansliakeskus vastaa kaupungin hallinto- ja tukipalveluista ja huolehtii päätöksenteon valmistelun ohjauksesta, kehittämisestä ja tuesta sekä päätösten täytäntöönpanosta. Lisäksi kaupunginkansliakeskus vastaa asianhallinnan kehittämisestä ja kaupungin asiakaspalvelupisteen toiminnasta sekä kaupungin keskitetystä viestinnästä ja vuorovaikutuksen kehittämisestä.

Kaupunginjohtaja siirtyi helmikuussa toisen työnantajan palvelukseen ja hallintojohtaja aloitti vt. kaupunginjohtajana helmikuun puolesta välistä alkaen hoitaen kahta virkaa. Osaa hallintojohtajan tehtävistä hoiti henkilöstöpäällikkö, joka toimi omien tehtäviensä ohella kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokoussihteerinä sekä vastasi keväällä 2024 järjestettyjen europarlamenttien valmistelusta ja toteutuksesta yhdessä vaaliassistenttien kanssa. Uuden kaupunginjohtajan rekrytointiprosessi toteutettiin kevään aikana ja kaupunginvaltuusto valitsi uuden kaupunginjohtajan kesäkuussa.

Kaupunginkansliakeskus järjesti kevään 2024 aikana sekä presidentinvaalit (kaksi äänestyskierrosta) että europarlamenttivaalit. Presidentinvaalin valmistelusta vastasivat hallintojohtaja ja vaaliassistentti, jonka lisäksi rekrytoitiin tilapäistä henkilöä ennakoäänestystä varten. Europarlamenttivaalin valmistelusta vastasivat henkilöstöpäällikkö ja vaaliassistentti, jonka lisäksi rekrytoitiin tilapäistä henkilöä ennakoäänestä varten. Molempiin vaaleihin liittyvät tehtävät edellyttivät henkilöstöjärjestelyitä myös asiakaspalvelutoimisto Lovinfossa ja arkistossa asiakasneuvojan toimittua vaaliassistenttina ja arkistonhoitajan työpanoksen kohdistuttua osittain asiakaspalvelupisteen toimintaan.

Kaupungin puhelinvaihe lakkautettiin 1.6.2024 alkaen ja asiakaspalvelutoimisto Lovin fon aukioloaikoja supistettiin. Torstaisin Lovinfossa on kuitenkin pidennetty iltä-aukiolo.

Fortumin ilmoitettua alkuvuodesta kiinnostuksensa eräiden maa-alueiden, jotka voisivat pitkällä aikavälillä soveltua uuden ydinvoiman tai vihreää siirtymää edistävään teolliseen käyttöön, hankintaan kaupungilta, on kaupunginkansliakeskuksen ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johto käynyt tiivistä neuvottelua yhtiön kanssa. Asian odotetaan etenevän päätöksentekoon loppuvuoden aikana.

Kaupungin viestintä ja markkinointi toimivat aiempaa pienemmällä resursoinnilla, kun viestintäassistentin määräaikaista tehtävää ei jatkettu. Viestintätiimi keskittyi pääosin monikanavaisen päivittäisviestinnän hoitamiseen. Markkinoinnissa hyödynnettiin Loviisan vuonna 2023 Asuntomessu-paikkakuntana saamaa nostetta. Kaupunki osallistui Matka24-messuille Helsingissä, teki asumisen markkinointia digi- ja printtimedioissa sekä nosti esiin kesätapahtumia.

Henkilöstöpalveluissa valmisteltiin mm. uuden työaikaseurantatyökalun käyttöönottoa.

Henkilökunnalle annettiin 1.4.2024 lähtien mahdollisuus hyödyntää kaupungin uutta polkupyöraetuutta. Myös palkkojen kilpailukykyyn on kiinnitetty huomiota ja kilpailukykyä edistetty paikallisen järjestelyerän jakamisella 1.6.2024 alkaen.

Kaupunginkansliakeskuksessa on todettu osalla henkilöstöä psykososiaalista kuormitusta kevään aikana ja alkuvuosi on ollut monelle raskas. Tilannetta on selvitetty ja henkilöstön työhyvinvointia on tuettu työterveyshuollon toteuttamalla työpaikkaselvityksellä sekä organisaatiopsykologin tilannekartoituksella. Henkilökunnan työssä jaksaminen ja psykososiaalinen kuormitus nähdään edelleen riskinä ja siihen kiinnitetään erityistä huomiota. Erityisesti yhteistyön toimivuutta eri keskuksien välillä on pyritty edistämään.

Tärkeimpien projektien ja kehittämishankkeiden tilanne

- Kaupungin henkilöstön työterveyshuollon uusi sopimuskausi alkoi 1.4.2024
- Syksyllä toteutettavan vuoden 2024 henkilöstökyselyn valmistelu aloitettiin
- Voimassa olevien kunta-alan virka- ja työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset ja paikalliset järjestelyerät on toimeenpantu 1.6.2024 alkaen.

Ennuste 2024

Toiminnan ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Loviisassa, 26.8.2024

Elina Amnell-Holzhäuser, hallintojohtaja
Fredrik Böhme, talousjohtaja

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2024 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö	Toteuma 1–6 2024
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.				
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Myönteinen kaupunki- ja työnantajakuva.	Jatkamme kaupungin markkinointia hyvänä asuinpaikkana, kehitämme rekrytointikanavia.	Kaupunginjohtaja, henkilöstöpäällikkö, viestintä- ja markkinointiasiantuntija	Markkinoimme Loviisaa asuin- ja vierailupaikkana Matka24-messuilla sekä muiden ilmoitus- ja viestintäkanavien kautta. Kuntarekryrurasivu, jossa tarkemmin esitellään kaupungin eri palveluita, on lisännyt avoimien tehtävien hakijamääriä.
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.				
Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Valtakunnallinen näkyvyys.	Messut ja muut tilaisuudet, tiedotteet, markkinointikampanjat.	Viestintätiimi muiden keskusten kanssa	Markkinoimme Loviisaa asuin- ja vierailupaikkana Matka24-messuilla sekä muiden ilmoitus- ja viestintäkanavien kautta.

Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.				
Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme ja talous ovat tasapainossa.	Toiminnan tehokas seuranta ja kehittäminen ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Kaupunginjohtaja, talousjohtaja	Olemme pysyneet talousarviossa 1–6 2024.
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Suoritamme tehtävät ennakoivasti ja suunnitelmallisesti. Tuemme keskusten perustehtävien toteutusta.	Laadimme ja päivitämme ohjeistuksia. Kehitämme sisäisiä prosesseja ja toimintatapoja, tiedonkulkua ja työnjakoa.	Keskuksen esihenkilöt	Olemme tehostaneet toimintaa mahdollisuuksien mukaan.

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö	Toteuma 1–6 2024
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.				
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme osaltamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Osallistumme Lapsiystävällisen kunnan viestinnän toteuttamiseen.	Viestintä- ja markkinointiasiantuntija ja	Lasten osallisuuteen liittyvää viestintää on tehostettu.
Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Lapsiparlamentin asioita käsitellään toimielimissä.	Tuemme lapsiparlamentin aktiivista toimintaa.	Kaupunginjohtaja	Lapsiparlamentti on kokoontunut säännöllisesti.

3. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö	Toteuma 1–6 2024
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.				
Päätöksenteomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Valtuuston vuosikellon toimivuus.	Arvioimme valtuuston vuosikellon toimivuutta ja vaikutuksia valmistelutyöhön.	Kaupunginjohtaja ja keskuksen johtoryhmä	Vuosikellon toimivuutta arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Valtuuston vuosikellon osallistamistoimenpiteiden toimivuus.	Arvioimme valtuuston vuosikellon osallistamistoimenpiteiden toimivuutta ja vaikutuksia valmistelutyöhön.	Kaupunginjohtaja ja keskuksen johtoryhmä	Kaupunginvaltuusto on vuosikelloa on laadittu, mutta siihen ei ole vielä sisällytetty osallistamistoimenpiteitä.
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.				
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Koordinoimme kaupungin viestintää ja tuemme keskusten viestintätoimia.	Toteutamme monikanavaista viestintää kuntalaisia osallistaen.	Hallintojohtaja, viestintä- ja markkinointiasiantuntija	Olemme koordinoineet kaupungin monikanavaista viestintää ja tukeneet keskusten viestintätoimia.
Jatkamme osallistuvaa budjetointia.	Kuntalaisten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään osallistuvan budjetoinnin avulla.	Varmistamme osallistuvan budjetoinnin jatkumisen.	Talusojohtaja	Edellisen vuoden projektin toteutumisen viivästyttyä jatkamme osallistuvaa budjetointia vuonna 2025.
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Koordinoimme kaupungin viestintää ja tuemme keskusten viestintätoimia.	Toteutamme monikanavaista viestintää kuntalaisia osallistaen.	Hallintojohtaja, viestintä- ja markkinointiasiantuntija	Olemme jatkaneet keskusten viestintätoimien tukemista.
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.				
Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Teemme vaikutusten arviointia asioissa, joihin se soveltuu, ja tehdyt arvioinnit ilmenevät valmisteluteksteistä.	Keskuksen esihenkilöt	Arviointipohjat ovat käytössä mutta ei ole sovellettu liittyen asioiden luonteeseen.

Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.				
Otamme kasvihuonekaasu päästö-näkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Toteutamme omalta osaltamme sovittuja toimenpiteitä.	Keskuksen esihenkilöt	Olemme sitoutuneet hiilineutraalisuudesta voitteeseemme ja huomioimme kasvihuonekaasupäästöt kaikessa toiminnassamme. Esimerkiksi käytöstä poistuneiden IT-laitteiden kierrätyksessä. Pyrimme löytämään laitteille uuden käyttäjän.
Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Tuemme elinkeino- ja infrastruktuurikeskusta suunnitelman toteuttamisessa.	Keskuksen esihenkilöt	Olemme mahdollisuuksien mukaan tukeneet elinkeino- ja infrastruktuurikeskusta suunnitelman toteuttamisessa.
Liitymme kunta-alan energiatehokkuus sopimukseen	Edistämme kaupungin energiatehokkuus toimia.	Tuemme elinkeino- ja infrastruktuurikeskusta asian toteuttamisessa.	Keskuksen esihenkilöt	Kunta-alan energiatehokkuus-sopimukseen ei ole liitytty.
Kaksikielisyys on elinvoimaista.				
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Tuemme henkilöstöä molempien kielten käytössä.	Keskuksen esihenkilöt	Tuimme henkilöstöä molempien kielten käytössä mahdollistamalla kielenopetusta tarpeen mukaan.

4. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta / -henkilö	Toteuma 1–6 2024
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.				
Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Panostamme ennaltaehkäisevien toimenpiteisiin.	Kehitämme uusia toimintatapoja yhteistyössä työterveyshuollon kanssa henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Keskuksen esihenkilöt	Pidimme säännöllisiä tapaamisia työterveyshuollon kanssa, joissa kiinnitettiin huomiota henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.				
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Panostamme töiden yhteissuunnitteluun, priorisointiin ja ennakkointiin.	Keskuksen esihenkilöt	Vuoden 2023 henkilöstökyselyn tulosten perusteella noin 63 % keskuksen henkilöstöstä koki, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Työtehtävien osalta panostamme ja huolehdimme siitä, että henkilökunta voi käyttää ja hyödyntää tietojaan ja taitojaan työssään.	Keskuksen esihenkilöt	Vuoden 2023 henkilöstökyselyn tulosten perusteella noin 89 % keskuksen henkilöstöstä koki, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.				
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Huolehdimme mahdollisuuksien mukaan siitä, että henkilökunnalla on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Keskuksen esihenkilöt	Vuoden 2023 henkilöstökyselyn tulosten perusteella noin 85 % keskuksen henkilöstöstä koki, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.

Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuvien, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.				
Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.	Kaikilla on päivitetty tehtäväkuvat, myös työtehtävien muuttuessa.	Huolehdimme siitä, että kaikilla on ajantasaiset tehtäväkuvat.	Keskuksen esihenkilöt	Mikäli työtehtävät ovat muuttuneet, niin tehtäväkuvaukset on päivitetty.
Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu. Lisäksi voidaan käydä työyhteisön yhteisiä ryhmäkehityskeskusteluja.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Käydyt kehityskeskustelut merkitään Populukseen ja niiden toteutumaa seurataan.	Keskuksen esihenkilöt	Kevään 2024 aikana käydyt kehityskeskustelut on merkitty Populukseen. Kaikkien kanssa käydään kehityskeskustelu vuoden aikana.
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.				
Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työntekijän ja henkilökunnan koulutustarpeiden kartoitus ja koulutus suunnitelman toteuttaminen.	Toteutamme keskuksen omaa koulutus suunnitelmaa, joka pohjautuu tiimeissä sovittuihin painopistealueisiin.	Keskuksen esihenkilöt	Työsuojelu- ja yhteistoimintaryhmä on tammikuussa vahvistanut koko kaupungin henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman ja keskuskohtaiset koulutus suunnitelmat vuodelle 2024 ja samalla myös keskuksen koulutus suunnitelman.

Kaupunginkansliakeskus

Kaupunginkansliakeskus	Toteuma 1-6 2024	Muutettu talousarvio 2024	Jäljellä	Toteuma % 1-6 2024	Ennuste 2024	Poikkeama (ennuste/ talousarvio)	TP 2023
Toimintatuotot	7 813	300 500	292 687	2,6 %	300 500	0	185 185
Myyntituotot	19 535	20 500	965	95,3 %	20 500	0	30 291
Maksutuotot							-675
Tuet ja avustukset	-11 722	280 000	291 722	-4,2 %	280 000	0	155 570
Muut toimintatuotot							
Toimintakulut	-1 909 898	-4 243 334	-2 333 436	45,0 %	-4 243 334	0	-4 075 692
Henkilöstökulut	-813 820	-1 935 039	-1 121 219	42,1 %	-1 935 039	0	-1 887 887
Palvelujen ostot	-995 312	-2 094 095	-1 098 783	47,5 %	-2 094 095	0	-1 935 984
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 162	-63 650	-35 488	44,2 %	-63 650	0	-116 107
Avustukset	-2 557	-35 000	-32 443	7,3 %	-35 000	0	-33 886
Muut toimintakulut	-70 047	-115 550	-45 503	60,6 %	-115 550	0	-101 828
Toimintakate	-1 902 086	-3 942 834	-2 040 749	48,2 %	-3 942 834	0	-3 890 507
Rahoitustuotot- ja kulut	-10					0	-28 492
Vuosikate	-1 902 096	-3 942 834	-2 040 739	48,2 %	-3 942 834	0	-3 918 999
Poistot ja arvonalentumiset	-22 297	-44 595	-22 298	50,0 %	-44 595	0	-44 594
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 297	-44 595	-22 298	50,0 %	-44 595	0	-44 594
Tilikauden tulos	-1 924 393	-3 987 429	-2 063 037	48,3 %	-3 987 429	0	-3 963 593

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS

Johdon yhteenveto

Keskuksen panostus

Sivistys- ja hyvinvointikeskukseen kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- Hallinto ja kehittäminen sisältäen siivous- ja ruokapalvelut, lapsiparlamentin, sekä Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukaisen toiminnan
- Varhaiskasvatus
- Koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Hyvinvoinnin palvelut sisältäen maahanmuuttopalvelut, nuorisovaltuuston vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, palvelulinjan ja seniorirahaston.

Toiminnan painopisteenä on tuottaa laadukkaita peruspalveluja.

Toimintakulttuurin rakentaminen toimivaksi yhteistyöksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa jatkui kuukausina 1-6, 2024. Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 7 §.) Loviisan kaupungin kanssa tämä toteutui 28.5.2024. Ilmeni, että edelleen on kehitettävää esimerkiksi viestinnän ja yhteisten toimintatapojen muodostamisen suhteen.

Kevätkuukausien 2024 aikana ovat maahanmuuttopalvelujen työntekijät kouluttautuneet muun muassa kotoutumislain uudistamisen vuoksi. Uutta kotouttamisohjelmaa on valmisteltava, vaikka asiaan vaikuttavat lakimuutokset ovat vasta tulossa. Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan kotoutumislain uudistuksen myötä kuntien velvollisuudeksi tulee järjestää monikielinen yhteiskuntaorientaatio osana kunnan kotoutumisohjelmaa. Yhteiskuntaorientaatiossa maahanmuuttajat saavat tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä, suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta sekä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista. Vastaanottokeskustoimija Hemcare Oy:n lopettaminen 30.4.2024 vaikutti myös kaupungin palvelujen järjestämiseen, kuten uuden vastaanottokeskustoimijan Luona Oy:n toiminnan aloittaminen edellyttää toisenlaisen toimintakulttuurin omaksumista.

Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelmatyö on edennyt aikataulunsa mukaisesti. Tavoitteena on saada 22.8.2024 mennessä aiotut toimenpiteet valmiiksi Suomen Unicef ry:n arviointitapaamista varten. Koulutuksen vastuualueella valmistavan opetuksen oppilaiden siirtyminen perusopetukseen on edellyttänyt koko lukuvuoden ajan enemmän oppimisen tukea.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen merkitys arjen hyvinvoinnille on kevätkauden 2024 aikana tunnistettu aiempaa entistä enemmän. Kirjasto- ja kulttuuritalon hankesuunnitelmatyöryhmä on kokoontunut kevätkauden 2024 aikana noin viisi kertaa. Lisäksi kulttuuritoimijoiden asiantuntijaryhmä on aktiivisesti vaikuttanut kaupungin kulttuuritarjontaan ja yleiseen keskusteluun muun muassa järjestämällä kaikille avoimen Tilaa kulttuurille -tapahtuman 15.3.2024.

Koulutuksen, varhaiskasvatuksen sekä hyvinvoinnin palvelujen vastuualueiden peruspalvelujen antamiseen ja toimintaan kuukausien 1-6, 2024 aikana ovat vaikuttaneet muun muassa seuraavien suunnitelmien ja ohjelmien tavoitteet sekä joidenkin ohjelmien valmisteluprosessi:

- Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma (Suomen UNICEF ry 12.4.2022)
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 5)
- Loviisan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 4)
- Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma (KV 16.3.2022 § 22)
- Loviisan kaupungin strategia 2022-2025 (KV 15.6.2022 § 59)
- Kotouttamishjelma 2021-2024 (KV 15.12.2021)
- Loviisan kaupungin osallisuusohjelma 2021-2023
- Esteettömyys- ja saavutettavuusohjelma 2021-2025
- Nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2023
- Loviisan kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmän vuosittaiset painopistealueet ja niiden mukaiset toimenpiteet kouluilla.
- Loviisan kaupungin taideohjelma (HVL 7.12.2021 § 43)
- Liikuntapoliittinen ohjelma (Kuva 7.6.2023 § 82)

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on edelleen monia ulkopuolisella rahoituksella toteutuvia kehittämishankkeita yhteistyössä eri vastuualueiden kanssa. Investointihankkeiden eteneminen on hyvin riippuvainen elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen henkilöstöresursseista.

Korjaavat toimenpiteet ja johtamistoimet, joilla tavoitteiden toteutuminen varmistetaan tai negatiivisten poikkeamien vaikutus minimoidaan

Osaajapulaa on edelleen minimoitu palkkaepäkohtia poistamalla esimerkiksi järjestelyvaraerän avulla. Tarpeisiin vastataan myös suunnittelemalla eri koulutus- ja uramahdollisuuksia yhdessä eri sidosryhmien kanssa.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus panostaa riittäviin resursseihin muun muassa ulkopuolisen hankerahoituksen ja monialaisen sidosryhmäyhteistyön avulla. Moniammatillisen yhteistyön keinoin vastataan lisääntyneisiin mielenterveysongelmiin ja erityisen tuen tarpeeseen riittävän vahvaa tukea antaen.

Voimavarojen riittämättömyyteen on varauduttu muun muassa palkkaepäkohtien poiston, hankemäärärahan hakemisen, rekrytointiin panostamisen ja riittävän ennakkoinnin lisäksi hyödyntämällä kaupungin työuraa tukevia toimenpidemalleja, kehittämällä osaamista ja työsuorituksen arviointia. Henkilöstövoimavarojen johtamiseen on syytä kiinnittää edelleen erityistä huomiota. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen työmäärä on voimakkaasti lisääntynyt vuoden 2023 alusta perusturvalta kaupunkiin jääneiden työtehtävien, pandemian jälkiseurausten ja yllättävästi lisääntyneen maahanmuuton myötä.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus on saanut vähennettyä terveysperusteisia poissaoloja vuoden 2023 kuukausilta 1-5 vastaavaan ajankohtaan verrattuna 1 169 kalenteripäivää. Vuonna 2023 terveysperusteisia poissaolopäiviä oli viideltä ensimmäiseltä kuukaudelta yhteensä 4 236 kalenteripäivää, kun vuonna 2024 vastaavalta ajalta niitä oli 3 069 kalenteripäivää.

Yhteistyöpalavereja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kanssa on systemaattisesti lisätty, jotta kiinteistöissä toimijana oleva sivistys- ja hyvinvointikeskus ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskus yhdessä paremmin vastaisivat tilojen tehokkaasta käytöstä ja kiinteistöjen hyvästä ylläpidosta.

Kansainvälisen tason muutoksiin on varauduttu myös siten, että maahanmuuttopalvelusta vastaavan maahanmuuttokoordinaattorin tukena on työ- ja elinkeinoministeriöltä saatu 80 % avustusmääräraha kiintiöpakolaisia vastaanottaville kunnille työntekijän (kotoutumisohjaaja) palkkaukseen 30.6.2025 asti. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstö toimii kiinteässä yhteistyössä Loviisassa toimineen vastaanottokeskuksen toimijoiden (Hemcare Oy 30.4.2024 asti ja Luona Oy 1.5.2024 alkaen) kanssa.

Henkilöstön riittävyyteen on edelleen maahanmuuttopalveluissa ja koko sivistys- ja hyvinvointikeskuksessa kiinnitettävä erityistä huomiota, koska vuoden 2025 alusta tulee voimaan uudistettu kotouttamislaki. Tämä laki lisää kuntien velvollisuuksia. Lisäksi tietoon, tietoturvaan ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit on jatkossakin ehkäistävä suunnitelmallisesti. Koulujen ICT-tukihenkilön tehtävän tarve sivistys- ja hyvinvointikeskuksessa on entistä tärkeämpi, kuten myös koko kaupungin ICT-palveluiden suunnitelmallinen kehittäminen.

Ennuste 2024

Edelleen on sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön jaksamiseen kiinnitettävä erityistä huomiota. Esihenkilöt joutuvat käyttämään entistä enemmän työaikaa henkilöstöhallinnollisiin tehtäviin johtuen muun muassa sijaisjärjestely- ja palvelusuhdeasioiden hoitotarpeista. Lisäksi työmäärän kasvuun ja palvelujen tuottamiseen vaikuttavat maahanmuuttopalveluiden moninaisuus ja edelleen jatkuvat mielen terveyden haasteet sekä ympäristössä että työyhteisössä, kuten myös lasten ja nuorten erityisen tuen tarpeen kasvu. Viestinnän tarve eri sidosryhmille päivittäisessä työssä on myös huomattavan suuri.

Edelleen on jatkuvaa huomiota kiinnitettävä palveluiden riittävään turvaamiseen tilanteessa, jossa rakennusten kuntoon liittyvät riskit voivat olla merkittävät. On varauduttava nopeisiin muutostarpeisiin myös tilojen käytön suhteen.

Vuoden 2024 aikana on lisäksi varauduttava maahanmuuttopalveluja koskeviin lakimuutoksiin sekä työvoimapalvelujen järjestelyihin vuoden 2025 alusta.

Kaupungin maahanmuuttopalvelujen tärkeä yhteistyökumppani on kaupungissa tällä hetkellä toimiva vastaanottokeskus Luona Oy. Luona Oy:n vastaanottopalveluihin kuuluva Loviisan palvelupiste Ruotsinpyhtäällä aiotaan sulkea elokuun 2024 aikana. Loviisan vastaanottokeskuspalveluiden asiakkaat saavat jatkossa palvelut Porvoon vastaanottokeskuksesta. Asiakkailta on myös mahdollisuus asioida etänä Luona Oy:n digitaalisen vastaanottopalvelun kautta. Ruotsinpyhtään palvelupisteen sulkeminen voi vähentää kaupungissa asuvien maahanmuuttajien määrää nykyisestä.

Loviisassa 11.6.2024

Kirsi Kinnunen, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Mireille Nygård, controller

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2024 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö	Toteuma 1-6 2024
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.				
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Historiallinen Loviisa hurmaa elämyksillään ja kulttuuri-tarjonnallaan.	Museo tuottaa kiinnostavia näyttelyitä ja ylläpitää kulttuuriympäristökohteita, kuten vuoden 2024 aikana järjestettävä museon 120-vuotisjuhlanäyttely. Järjestämme monipuolisia ja laadukkaita kulttuuritapahtumia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Museon 120-vuotisjuhlanäyttely avattiin 16.4.2024. Muita kulttuuritapahtumia on järjestetty noin 40.
	Lisäämme palvelujemme myönteistä näkyvyyttä viestintäasiantuntijan avulla.	Luomme näkyvyyttä toiminnallemme sekä eri hankkeillemme, esim. keskustan uusi päiväkotikoti, Isnäsin koulukeskus ja Generalshagens skolanin peruskorjaus.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Hankkeista on tiedotettu, infoilta keskustan uudesta päiväkodista järjestettiin 31.1.2024. Olemme myös olleet aktiivisia sosiaalisessa mediassa.
	Järjestämme kotoutumista tukevaa toimintaa.	Vuoden 2024 aikana valmistelemme uuden Loviisan kaupungin kotouttamisohjelman.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Kotoutumisohjelman valmistelu on alkuvaiheessa.
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.				
Varmistamme, että Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja kuntalaisten arkea tukevia.	Jatkamme kyläpäivien järjestämistä (Liljendalpäivä, Pernajapäivä, Kymijokipäivä) ja tarjoamme kulttuuritapahtumia kylissä. Varhaiskasvatus sekä esi- ja	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Kesäkuussa 2024 järjestettiin Liljendalpäivät, elokuussa Pernajapäivät sekä Kymijokipäivät. Varhaiskasvatus on hakenut hankeavustusta digitaalisten

		perusopetus muodostavat yhdessä lapsen kehityksen ja oppimisen jatkumon ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Eri toimijoiden suunnitelmallisella yhteistyöllä varmistamme, että lapsen oppimispolusta tulee eheä kokonaisuus, esim. koskien ”Digipolkua” sekä toimintasuunnitelmaa kielen tukemiseksi.		oppimisympäristöjen edistämiseen. Päätös hankeavustuksesta tulee lähiaikoina. Koulutuksen Digipolku on toteutunut 100%. Toimintasuunnitelma kielen tukemiseksi ei ole vielä täysin toteutunut. Varhaiskasvatus on palkannut kieli- ja kulttuuriopettajan 1.5. alkaen. Koulutus jatkaa lahjakkaiden oppilaiden tukemista sekä kehittää yrittäjyyskasvatusta.
Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Ylläpidämme palvelujemme saamaa myönteistä näkyvyyttä.	Kehitämme palvelujemme markkinointia asuntomessujen tuoman kokemuksen perusteella. Reagoimme palveluhenkisesti meille tuleviin yhteydenottoihin.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Reagoimme edelleen palveluhenkisesti kaikkiin meille tuleviin yhteydenottoihin. Suunnittelemme asiakastyöväisyyden kyselyä syksyille 2024.
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.				
Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Ratkaisuehdotuksemme ovat pitkäkestoisia.	Ennakointityöryhmän työn tuloksia tarkastellaan vuoden 2024 aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Työryhmän työn tuloksia tarkastellaan syksyn 2024 aikana, mm. taloustyöryhmässä ja kaupungin-hallituksessa.
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Muutamme tehtäväkuvia ja sopeutamme henkilöstöresursseja tarpeiden mukaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Sopeuttamisia tehdään jatkuvasti, alkuvuodesta 2024 mm siivous- ja ruokapalveluissa, sekä hyvinvointisuunnittelijan osalta.

	Tilat ovat tarkoituksenmukaiset.	Olemme tiiviissä ja jatkuvassa yhteistyössä tilapalvelujen kanssa sekä keräämme käyttäjäpalautetta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Käyttjäpalautetta on kerätty ja huomioita on tullut mm. saavutettavuuden osalta. Tilat eivät aina ole tarkoituksen mukaiset tai esteettömät.
--	----------------------------------	---	--	--

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1-6 2024
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.				
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Lasten oikeudet ovat strukturoidusti esillä kunta-organisaation eri tasoilla.	Kehitämme dokumentointia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Dokumentaation kehittäminen on edelleen kesken ja jatkuu syksyllä 2024.
Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Lapsiparlamentin asioita käsitellään toimielimissä.	Tuemme lapsiparlamentin aktiivista toimintaa esimerkiksi aloitteen eteenpäin viemiseksi.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Olemme tukeneet toimintaa ja käsitelleet tulleet aloitteet.
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.				
Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Uusi hyvinvointisuunnitelma 2025–2028 valmistuu.	Hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 arvioinnin pohjalta valmistelemme uutta hyvinvointisuunnitelmaa 2025–2028.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Hyvinvointisuunnitelman 2025–2028 valmistelu on alkutekijöissään.

Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.				
Järjestämme monipuolisia tapahtumia hyödyntäen myös yhteistyö-verkostoja.	Järjestämme monipuolisia tapahtumia hyödyntäen myös yhteistyöverkostoja.	Toteutamme päivitettyä liikuntapoliittista ohjelmaa sekä kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa. Hyödynnämme kulttuurin asiantuntijatyöryhmää.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Kulttuurin asiantuntijatyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti 3 kertaa. Liikuntapoliittinen ohjelma antaa raamit toiminnalle. Liikunnan ylikunnallista yhteistyötä on jatkettu ja ollaan yhdessä laadittu liikuntaneuvonnalle yhteistä esitietolomaketta. Lasten ja nuorten liikkumista ja harrastamista ollaan edistetty muun muassa liikkuvan varhaiskasvatuksen ja hauskaa harrastaa- Loviisan mallin kautta. Liikunta on järjestänyt erilaisia tapahtumia eri toimijoiden kanssa eri ikäisille ja erilaisille ihmisille.
Tuemme paikallista aktiivisuutta.	Vaikuttamistoimien yhteistoiminta on aktiivista.	Järjestämme vaikuttamistoimien yhteisiä keskustelutilaisuuksia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Valtuuston iltakoulu kouluterveys-kyselyn tuloksista. Vanhus- ja vammaisneuvoston edustajia osallistui Yhdistysforumin ikäihmisten hyvinvoinnin vuosikellon työpajaan keväällä 2024.
	Tuemme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua.	Myönnämme avustuksia ja mahdollistamme toiminnan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja,	Suurin osa kaupungin avustuksista on myönnetty toukokuussa 2024. Olemme tukeneet taiteen perusopetusta sekä harrastamista SKAPA-hankkeen kautta.

			Kansalaisopiston rehtori	Kansalaisopisto järjestänyt paikallisten toimioden kanssa luentoja, mm. puutarha-akatemia, joka jatkuu syksyllä.
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.				
Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Nuorten moniammatillinen ohjaus- ja palveluverkosto kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja edistää toimintasuunnitelman toteutumista.	Vuoden 2023 tavoitteiden (Puututaan kiusaamiseen ja ehkäistään sitä. Edistetään nuorten terveyttä ja hyvinvointia. Vahvistetaan ehkäisevää päihdetyötä. Tavoitetaan nuori) toteuman ja tilastojen pohjalta laaditaan vuodelle 2024 toimintasuunnitelma.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Nuorten moniammatillinen ohjaus- ja palveluverkosto (NOPA) on kokoontunut kevätkaudella kaksi kertaa. NOPA on vuoden 2024 alusta järjestäytynyt uudella tavalla hyödyntäen Kuntaliiton Ysipykälä -hankkeen yhteistyöverkostotoimintaa. Tavoitteena on pilotoida myös uusia toimintamalleja yhdessä Lapinjärven kunnan kanssa. Verkostolle on luotu oma valmisteluryhmä. Valmisteluryhmän mielestä on tärkeätä tarttua ajankohtaisiin ilmiöihin, toteuttaa NOPA-verkoston lakisääteisiä tehtäviä ja edistää Ysipykälä-hankkeen toimenpiteitä, kuten myös seurata 8.12.2023 valtuuston ilta-koulussa sovittujen toimenpiteiden etenemistä. Vuoden 2024 toimintasuunnitelma on siis vielä tällä hetkellä valmistelussa.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1-6 2024
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.				
Huolehdimme että tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat yhdenvertaisia.	Huolehdimme että tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat ajan tasalla ja yhdenvertaisia.	Panostamme helppokulkuihin, viihtyisään ja turvalliseen ympäristöön, kuten esimerkiksi valmistelemalla Generalshagens skolaniin hissiasennusta ja edistämällä kouluruokasalien viihtyisyyttä. Tuemme, että uusi ammatillisen koulutuksen toimintamalli voi alkaa Loviisassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus-päällikkö	Kouluruokasalien viihtyisyydestä järjestetty kysely ja käsitelty lapsiparlamentissa. Hissimahdollisuus ja esteettömyys on jo suurimmissa koulussa huomioitu, esteettömyyttä parannetaan jatkuvasti. Ammatillisen koulutuksen toimintamalli ei ala Loviisassa Careerista johtuvista syistä.
Mahdollistamme oppilaiden osallistumisen koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaat- ja opiskelijat kokevat olevansa osallisia.	Oppilaat ja opiskelijat osallistuvat toiminnan kehittämiseen oppilas- ja opiskelijakuntien sekä Lapsiparlamentin kautta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus-päällikkö	Oppilaskunnista ja lapsiparlamentista tullut vakiintunut toimintamuoto. NUVA osallistunut poliittiseen päätöksentekoon.
Panostamme oppimisen merkitykseen ja lasten kokonaisvaltaisen hyvinvointiin.	Loviisalaiset lapset ja nuoret voivat hyvin ja heillä on edellytykset menestyä.	Taidekasvatus on olennaista lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. SKAPA-hanke jatkuu myös 2024. Hankkeen tavoitteena on nostaa taidekasvatuksen osuutta varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, lisäämällä eri taideaineiden tarjontaa ja luoda enemmän mahdollisuuksia poikkitaiteellisen yhteistyön avulla. Pedagogisen työn lisäksi varhaiskasvatuksessa	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus-päällikkö, varhaiskasvatus-päällikkö	SKAPA-hankkeen jatkorahoitus 270.000 euroa on myönnetty ja hanke jatkuu ja toimintaa kehitetään vuonna 2024-2026. Varhaiskasvatuksessa suunnitellaan Perhepolkuvanhempeiltoja syksyille yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lapsiperheiden sosiaalityön kanssa. Yläkouluissa kaksi hyvinvointiohjaajaa

		tehdään vanhemmuuden tukityötä. Tarjoamme Loviisan mallin mukaista kerhotoimintaa kaikissa kouluissa.		ja koulunuorisotyöntekijä ovat edistäneet oppilaiden hyvinvointia. Lukiossa on toiminut lukiocoach. Loviisan malli on vakiintunutta toimintaa kaikissa kouluissa.
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.				
Haemme aktiivisesti hankerahoitusta lasten ja nuorten tarpeet huomioiden.	Olemme tunnistanee kehittämissä tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Hankerahoituksella varhaiskasvatuksessa kehitetään mm. erityisopettajille työparimallia. Työpareina työskentelevät varhaiskasvatuksen erityisopettajat toimivat työkuviensa mukaan joko konsultoivana tai yksittäisten ryhmien tai yksiköiden lisäresurssina kulloisenkin tarpeen mukaan. Jatkamme hyvinvointiohjaajatoiminnan kehittämistä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutus-päällikkö	Hankerahoituksella on palkattu kolmas varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka avulla ollaan saatu tehtäväkuvat tarkennettua lain henkeen sopivaksi. Hyvinvointiohjaajatoiminta on jatkunut. Oppilaisen tukea on toteutettu tasa-arvohankkeen myötä.
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.				
Pyrimme siihen, että yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Palvelujärjestelmän rakenteilla mahdollistetaan varhaiskasvatukseen osallistumista.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö	Osallistumisaste on edelleen yli 90 prosenttia.

Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.				
Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutus-päällikkö	Varhaiskasvatuksen palvelut ovat olleet oikein mitoitettu, paikkoja on riittävästi eikä tyhjäkäyntiä ole. Perusopetuksen ryhmäkoot ovat tarkoituksenmukaiset. Loviisan lukiossa syksyllä 2023 aloittaneet ovat toimineet kahdessa ryhmässä.
	Varmistetaan, että kaikkein pienituloisimmilla kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille.	Haemme aktiivisesti projektirahoituksia ja kurssi-alennukset suunnataan heikoimmassa asemassa oleville.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori	Kansalaisopisto on saanut vapaan sivistystyön opintoseveltiavustusta. Kurssi-alennukset ovat suunnattu heikoimmassa asemassa oleville.
	Koulutus on laadukasta.	Kehitämme kaikkia kouluja mm. koulu-terveyskyselyn ja Teaviisarin tulosten perusteella.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus-päällikkö	Jokainen koulu on asettanut tavoitteet kouluterveyskyselyn perusteella.
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.				
Varmistamme että henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus määräaikaisten osalta on vähintään 90 prosenttia.	Hyvän työnantajakuva antamiseksi tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä ja huolehdimme kilpailukykyisestä palkkatasosta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatus-päällikkö ja koulutus-päällikkö	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus valtakunnallisessa vertailussa on ollut hyvä. Ammattiryhmien välillä on kuitenkin ollut eroja.
Tuemme henkilöstön osallistumista koulutuksiin.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatus-päällikkö ja koulutus-päällikkö	Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin suunnitelman mukaisesti, kuten esimerkiksi autismikoulutus, yhteisopettajuus, kommunikointi kuvien avulla, Eduhousen koulutukset, AI- ja työmotivaatio koulutus.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1-6 2024
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.				
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Saamme keskustelemalla yhteisen linjan ja yhteisymmärryksen.	Valmistelemme asiat perusteluineen hyvissä ajoin päätösten tekoon.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Ennakkokeskusteluja ollaan käyty ennen päätöksentekoa toimielimissä sekä puheenjohtajatapaamisissa ennen kokouksia.
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.				
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Edistämme osallistuvaa toimintakulttuuria.	Vastuualueet hyödyntävät monipuolisesti omia vuorovaikutusta mahdollistavia foorumeja kohderyhmän mukaan. Vuoden 2024 aikana ruokapalvelupäällikkö kuulee oppilaskuntien hallituksia ja Lapsiparlamenttia.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Ruokapalvelupäällikkö on kuullut oppilaskuntien hallituksia ja Lapsiparlamenttia huhti-toukokuun aikana. Liikuntahallin lattiaremontista pidettiin kuulemistilaisuus kaikille sidosryhmille. Wilma ja Forms kyselyjä on tehty jatkuvasti.
Jatkamme osallistuvaa budjetointia.	Hyödynnämme vuoden 2023 kokemuksia osallistuvasta budjetoinnista.	Olemme mukana toteuttamassa osallistuvassa budjetoinnissa voittavaa ideaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus on vastannut voittavan idean toteutuksesta. Kulttuuriperinnon osalta ollaan valmisteltu osallistuvaa budjetointia.
Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Otamme nuorisopassin, joka on nuorille tarkoitettu hyvinvointisovellus, käyttöön.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Nuorisopassi on ollut käytössä, mutta lakkautetaan syksyllä.

		Valmistaudumme koulutuksen vastuualueella Wilman ja Primuksen korvaavan DigiOne-sovelluksen käyttöönottoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus-päällikkö	DigiOnen käyttöönotto ei ole vielä ajankohtainen hinnoittelun ja tuotekehityksen osalta.
		Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön CGI Vesan viestintäpalvelu, joka sujuvoittaa henkilöstön ja lasten huoltajien välistä viestintää.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatus-päällikkö	CGI Vesan osalta viestintäpalvelu ei ole vielä valmis.
		Hyödynnämme viestintäasiantuntijaa keskuskohtaiseen ja ajankohtaiseen tiedottamiseen.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Olemme hyödyntäneet alkuvuodesta viestintäasiantuntijaa mm. johtotiimissä, kyläilloissa sekä hanketyöryhmissä.
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.				
Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Koulutaudumme vaikutusten arvioinnin käyttöön.	Varmistamme, että kaikilla vastuualueilla tunnetaan lapsivaikutusten (LAVA) arviointi ja liikunta- ja liikkumisvaikutusten arviointia (LIVA).	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	LAVA koulutus on pidetty 8.4.2024. Sähköiseen hyvinvointisuunnitelmaan on luotu LAVA-pohja. Kasvatus- ja sivistyslautakunta on käsitellyt asiaa 19.6.2024 kokouksessaan. LIVA-arvioinnin kehitys siirtyy vuoteen 2025.
Päätöksenteossa huomioimme kestävä kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.				
Otamme kasvihuonekaasupäästö-näkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.	Hankintaprosessissa suosimme hiilineutraaleja ja vähäpäästöisiä ratkaisuja.	Kaikessa toiminnassamme huomioimme kestäviä ratkaisua. Huomioimme hiilineutraalisuuden tulevan koulukuljetuskilpailutuksen valmistelussa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Koulukuljetusten kilpailutus on aloitettu konsultin avulla, jotta varmistetaan ympäristönäkökulman toteutuminen.

<p>Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.</p>	<p>Tulevissa investointihankkeissamme noudatamme kaupungin suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä.</p>	<p>Tulevat investoinnit ovat muun muassa keskustan uusi päiväkotijärjestelmä, kirjasto ja liikuntahalli. Kyseiset hanketyöryhmät huomioivat kaupungin tavoitteet päästöjen vähentämiseksi.</p>	<p>Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja</p>	<p>Uusi keskustapäiväkoti saamassa A-energialuokituksen.</p>
<p>Liitymme kunta-alan energiatehokkuussopimukseen.</p>	<p>Vähennämme energiakulutusta.</p>	<p>Kannustamme koko keskuksen henkilöstöä tietoisesti vähentämään energiankulutustaan.</p>	<p>Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja</p>	<p>Kevätkaudella asiaa ei ole ehditty selkein toimenpitein edistää. Syksyllä järjestetään muun muassa energian säästöviikko.</p>
<p>Kaksikielisyys on elinvoimaista.</p>				
<p>Annamme palveluita molemmilla kielillä.</p>	<p>Annamme palvelua asiakkaan toivomalla kielellä suomeksi tai ruotsiksi.</p>	<p>Loviisan kansalaisopisto järjestää henkilöstölle kielikursseja.</p>	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori</p>	<p>Kansalaisopisto järjesti EKI-keskukselle kaksi ruotsinkielienkurssia ja yhden suomenkielen kurssin keväällä 2024.</p>
		<p>Tapahtumamme ovat lähtökohtaisesti kaksikielisiä.</p>	<p>Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö</p>	<p>Pääsääntöisesti kaikki tapahtumamme ovat olleet kaksikielisiä, lukuunottamatta erityisiä kielellisiä tapahtumia.</p>

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1-6 2024
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.				
Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Vahvistamme työkyvyn tukitoimia.	<p>Toimimme Loviisan kaupungin Aktiivisen tuen mallin mukaisesti. Hyödynnämme muun muassa seuraavia keinoja: työnohjaus, Hyvän mielen työpaikka, Tyhy- aktivaattorit ja Auntie. Tapaamme säännöllisesti työterveyshuollon kanssa seurataksemme henkilöstön hyvinvointia.</p> <p>Vaateraha varhaiskasvatuksen henkilöstölle lisää Loviisan kaupungin vetovoimaisuutta työnantajana ja on konkreettinen kädenojennus työolojen parantamisen suuntaan, sekä osoitus varhaiskasvatuksen ammattilaisten työn arvostamisesta.</p>	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	<p>Toimintamme on 100% aktiivisen tuen mallin mukaista.</p> <p>Vaateraha on tullut maksuun kesäkuussa ensimmäisen kerran.</p>

Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.				
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Henkilöstön työaikaa seurataan kaikilla tasoilla. Työajan riittämättömyys tunnistetaan ja siihen puututaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen esihenkilöt osallistuivat 20.5.2024 KT:n koulutukseen Esihenkilön työsuojeluvastuut ja työterveyshuollon koulutukseen 7.2. ja 5.3.2024. Työajan riittämättömyydesä ja mahdollisista toimenpiteistä keskusteltiin asian kuntoon saattamiseksi. Eräiden esihenkilöiden osalta on tunnistettu liiallinen työmäärä. Tähän on puututtu määräraha-siirroin, tehtävien jakamisella ja mahdollistamalla lomien pitäminen sisäisin järjestelyin. Asia on kuitenkin vielä keskeneräinen. Syksyn 2024 Kevan kyselyn tulokset antavat asiasta tarkempaa tietoa.
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Edistämme työntekijöiden itsetuntemusta mm. vuorovaikutuksen ja erilaisten itsearviointimenetelmien avulla, koska hyvä itsetuntemus luo pohjan työhyvinvoinnille ja työkyvylle.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen esihenkilöt osallistuivat työterveyshuollon esihenkilövalmennuksen 7.2. ja 5.3.2024. Koulutuksessa korostui myös itsetuntemuksen merkitys. Syksyn 2024 Kevan kyselyn tulokset antavat asiasta tarkempaa tietoa.

Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.				
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Liitämme oman osaamisemme muiden osaamiseen ja hyödynnämme muiden asiantuntemustaa.	Kevan henkilöstökyselyn tulosten perusteella kehitämme työtä yhdessä henkilöstön kanssa. Edistämme verkostoitumistaitoja.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Verkostoitumistaitoja on edistetty kevään KT:n ja työterveyshuollon koulutuksiin osallistumalla. Syksyn 2024 Kevan kyselyn tulokset antavat asiasta tarkempaa tietoa.
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.				
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla ja varaamme aikaa uuden oppimiseen.	Päivitämme tehtävänkuvia osaamisen ja työelämän tarpeiden osalta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt	Tehtävänkuvat ovat päivitetty.
Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu. Lisäksi voidaan käydä työyhteisön yhteisiä ryhmäkehityskeskusteluja.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt	Kehityskeskustelut käydään kalenterivuoden aikana, joko keväällä tai syksyllä.
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.				
Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Mahdollistamme edellytyksiltään erilaisten työntekijöiden oppimisen.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt	Olemme huomioineet erilaiset tuen tarpeet ja koulutustarpeet ja vastanneet niihin yksilöllisesti.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointikeskus	Toteuma 1-6 2024	Muutettu talousarvio 2024	Jäljellä	Toteuma % 1-6 2024	Ennuste 2024	Poikkeama (ennuste/ talousarvio)	TP 2023
Toimintatuotot	2 119 454	3 043 204	923 750	69,65 %	3 597 613	554 409	4 696 770
Myyntituotot	940 254	1 559 204	618 950	60,30 %	1 820 500	261 296	2 169 205
Maksutuotot	330 257	685 800	355 543	48,16 %	756 000	70 200	782 802
Tuet ja avustukset	809 601	755 700	-53 901	107,13 %	948 500	192 800	1 605 326
Muut toimintatuotot	39 343	42 500	3 157	92,57 %	72 613	30 113	139 437
Toimintakulut	-16 179 463	-34 061 168	-17 881 705	47,50 %	-33 885 795	175 373	-32 036 723
Henkilöstökulut	-11 912 282	-25 395 068	-13 482 785	46,91 %	-25 278 745	116 323	-23 867 705
Palvelujen ostot	-1 985 214	-3 876 521	-1 891 307	51,21 %	-3 898 971	-22 450	-3 785 359
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-802 640	-1 699 934	-897 294	47,22 %	-1 770 944	-71 010	-1 702 877
Avustukset	-343 643	-732 000	-388 357	46,95 %	-589 000	143 000	-696 905
Muut toimintakulut	-1 135 683	-2 357 645	-1 221 962	48,17 %	-2 348 135	9 510	-1 983 877
Toimintakate	-14 060 008	-31 017 964	-16 957 955	45,33 %	-30 288 182	729 782	-27 339 954
Rahoitustuotot- ja kulut	-2	0	2		-2	-2	-222
Vuosikate	-14 060 011	-31 017 964	-16 957 955	45,33 %	-30 288 184	729 779	-27 340 176
Poistot ja arvonalentumiset	-82 414	-166 948	-84 534	49,37 %	-166 948	0	-164 238
Suunnitelman mukaiset poistot	-82 414	-166 948	-84 534	49,37 %	-166 948	0	-164 238
Satunnaiset kulut	-77	-77	-77	-77	-77	0	0
Tilikauden tulos	-14 142 502	-31 184 912	-17 042 489	45,35 %	-30 455 132	729 779	-27 504 414

Toimintakulujen ennustetaan pysyvän talousarvion puitteissa. Tarkastelujeksolla toimintakulut koko keskuksen osalta ovat talousarvion mukaiset, huomioiden loppuvuoden henkilöstökulujen kasvun sekä lomarahojen ulosmaksun heinäkuussa.

Tuottopuolella tuloja ennustetaan alkuperäistä arviota enemmän. Isoin selittävä tekijä tälle on tukien ja avustusten ennustettua isompi toteuma hankerahoituksen ansiosta, mm. Skapa hanke ja koulutuksen hankkeet sekä ELY keskuksen maksamista laskennallisista tuista maahanmuuttopalveluille. Myös varhaiskasvatuksen puolella sekä myynti- että maksutuotot ovat olleet arvioitua isommat. Kansalaisopiston osalta kurssiosallistujamäärä on nousussa, jonka ennustetaan näyttäytyvän positiivisesti kurssitulosten kehityksessä.

Keskuksen ulkoisen toimintakatteen ennustetaan pysyvän talousarvion puitteissa ja alittavan talousarvion hieman.

ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS

Johdon yhteenveto

Voimassa olevaan Loviisan kaupunkistrategiaan on asetettu tavoitteeksi, että työttömyys laskisi vuoteen 2025 mennessä alle 10 prosenttiin. Kesäkuussa 2024 työttömiä työnhakijoita oli Loviisassa 10,7 prosenttia. Nousua on yhden prosenttiyksikön verran verrattuna kesäkuuhun 2023, jolloin työttömien työnhakijoiden osuus oli 9,7%. Vaikka työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut, jatkaa pitkäaikaistyöttömyys yhä laskuaan. Kesäkuussa pitkäaikaistyöttömiä oli Loviisassa 240 henkilöä. Määrä on laskenut kesäkuusta 2023, jolloin pitkäaikaistyöttömiä oli 262 henkilöä.

Pitkäaikaistyöttömien määrän vähenemisestä huolimatta Loviisan kaupungin maksamat työmarkkinatukimaksut ovat yhä pysyneet korkeina, vaikkakin ne ovat laskeneet viime vuodesta. Kaupungin maksamat työmarkkinatuet olivat kesäkuussa 84 916 euroa ja puolen vuoden vuosikertymä 560 478 euroa. Viime vuonna kesäkuun summa oli 109 232 euroa ja ensimmäisen puolivuotiskauden vuosikertymä oli 634 535 euroa.

Rekrytoinnit ovat olleet onnistuneita, työt sujuvat hyvin ja hankkeet etenevät. Työprosesseja on käyty läpi ja suunnitelmallisuus selkeästi lisääntynyt.

Keskuksessa tehtiin keväällä kohdennettu työpaikkaselvitys Mehiläisen toimesta. Henkilöstö vastasi esikyselyyn ja syvähaastattelu tehtiin johtoryhmälle. 54 prosenttia henkilöstöstä vastasi kyselyyn. Vastauksissa korostui työyhteisön hyvä henki ja tyytyväisyys oman keskuksen johtoon. Toisaalta töiden runsaus ja keskuksen ulkopuolelta tuleva negatiivinen palaute ja aiheeton kritiikki ovat lisänneet paljon kuormitusta.

Tärkeimpien projektien ja kehittämishankkeiden tilanne

Suurista hankkeista on alkamassa keskustan uusi päiväkoti ja Generalshagens skolanin peruskorjaus, Valkon päiväkodin rakentaminen on alkanut ja se valmistuu syksyllä.

Ennuste 2024

Menobudjetti näyttää tällä hetkellä riittävältä, eroja menolajien välillä on hieman mutta kokonaisuus kuitenkin pysynee ok tasolla. Suuriin heilahduksiin ei kuitenkaan ole varaa ja taas kerran olemme "säiden armoilla" tässä kohtaa. Mahdollinen aikainen talvi aiheuttaa kunnossapidolle paineita ja toisaalta lisääntynyt energian kulutus voi tuoda yllätyksen talousarvion riittävyydelle, johtuen siitä, että talousarvio joudutaan aina laatimaan suhteellisen niukaksi.

Budjetoituihin maamyöntivoittoiin ei näillä näkymin päästä. Aktiivista työtä tonttimyynnin edistämiseksi tehdään keskuksessa.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun vastuualueen toimintatuloissa nousua aiheuttaa vuodelle 2024 kirjattava Metsäalueen muodostamisesta saatu suoritus.

Korjaavat toimenpiteet ja johtamistoimet, joilla tavoitteiden toteutuminen varmistetaan tai negatiivisten poikkeamien vaikutus minimoidaan

Suurimmalta osin keskuksen kustannukset tulevat noudattamaan budjetoitua (toteutumattomat budjetoidut tulot pyritään kattamaan menosäästöillä ja mahdolliset menolajien ylitykset säästöillä toisissa menolajeissa), eli keskuksella ei tällä hetkellä näytä olevan vielä tarvetta suurempiin korjaaviin toimenpiteisiin. Rekrytointiprosessit ovat käynnissä ja palkkamäärärahan riittävyttä seurataan syksyn aikana erityisesti, koska mahdollisesti henkilöstösuunnitelmaan talousarviossa laskematon henkilö olisi mahdollista saada rekrytoitua keskukselle. Investointihankkeiden taloutta seurataan myös tarkasti, jotta mahdollisia korjaavia toimenpiteitä ehditään miettiä ajoissa.

Osavuositarkastuksen ajankohtana on vielä ollut vientejä ristissä käyttötalouden ja investointien välillä. Pääosin virheet ovat sellaisia, että puuttellinen kirjaus laskunkierrossa investointien ollessa kyseessä, aiheuttaa sen, että kyseessä oleva vienti ei ohjaudu investointiosaan vaan lasku näkyy käyttötaloudessa, näitä virheitä korjataan. Arvonlisäverokannan muutos aiheuttaa syksyn alussa koulutustarvetta keskuksen ja koko kaupungin sisällä. Mitä enemmän tietoa saadaan jaettua pikaisella aikatalululla virheiden oikaisupaineet kirjanpidossa vähentyvät.

Loviisassa 29.8.2024

Sari Paljakka, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja
Eija Henriksson, controller

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2024 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1–6 2024
Loviisa on Suomen yrittäjämönteisin kaupunki.				
Sujuvoitamme yritystonttien luovutusprosessia.	Luomme uuden prosessin nykyisen luovuttamisprosessin tilalle.	Kehitämme aluehinnoittelua ja tontinluovutusprosessia.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosast on päällikkö, elinvoimankehittäjä	Tontinluovutusehdot on valmisteltu ja käsitelty lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa, mutta palautettu takaisin valmisteluun.
Tuemme yritystonttien rakentamisen lupa- ja toteuttamisprosessia.	Kaavoitamme uusia T-merkinnällä olevia teollisuustontteja.	Selvitämme alueet, jonne T-merkinnällä olevia teollisuustontteja voidaan kaavoittaa ja varaamme kaavoitukselle riittävät resurssit tavoitteen toteuttamiseksi.		Yksi T-alue on tällä hetkellä asemakaavoitettava tulevaa tarvetta varten ja seuraavan alueen kaavamuutos aloitetaan tarvittaessa jo lähiaikoina.
Monipuolistamme yritystonttitarjontaa.	Kaavoitamme eri tyypisiä ja eri kokoisia yritystontteja.	Räätälöimme tontteja kysynnän mukaan.		Valmistunut yksi yrityskaava. Valmistelussa on yksi uudiskohde ja yksi kaavamuutoskohde.

Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.				
<p>Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.</p>	<p>Negatiivinen palaute keskuksen toiminnasta vähenee. Palvelumielikuva paranee.</p>	<p>Lisäämme ja parannamme tiedottamista ja viestintää.</p> <p>Tuomme esille kaavoitetut alueet hyvinä asuinpaikkoina ja kerromme yritys ympäristön mahdollisuuksista.</p>	<p>Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskus</p>	<p>Loviisan kaupungin tunnettuus on lisääntynyt merkittävästi koko Suomen alueella. Tämä on saavutettu erityisesti sosiaalisen median viestinnän ansiosta. Keskuksen oma somekanava, Kaupunkiympäristö – Loviisan kaupunki (https://x.com/LoviisaKymp) seuraajamäärä on jo ylittänyt tuhannen rajan, ja viestien kokonaislukijamäärä on noussut yli 400 000.</p> <p>Tämä laaja näkyvyys on parantanut kaupungin imagoa ja vaikuttanut positiivisesti kaupungin palvelumielikuvaan koko Suomen alueella. Negatiivinen palaute on vähentynyt, mikä osoittaa, että viestintätoimenpiteet ovat onnistuneet tavoitteissaan.</p> <p>Viestinnän tehokkuus ja kaupungin tunnettuuden kasvu tukevat strategisia tavoitteita, kuten asukasluvun kasvattamista ja kaupungin aseman vahvistamista yrittäjämyönteisenä paikkakuntana.</p>

Tehokas maankäytön suunnittelu ja joustava kaavoitus tukevat muuttamista Loviisaan, ympärivuotista asumista ja yritysten sijoittumista kaupunkiin.				
Lisäämme yleiskaavata son maankäytön suunnittelua.	Yleiskaavoitukselle varataan riittävät henkilö- ja määräraharesurssit.	Syksyllä 2023 perustetun kaavasuunnittelijan toimen työpanos kohdennetaan yleiskaavoitukseen ja sitä valmistelevaan työhön.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö	Yleiskaavasuunnitt eluun saatu resurssi. Pääasiassa työpanos käytetty 2024 aurinkovoimahankk eisiin.
Aloitamme asemakaavoj en ajantasaisuud en arviointityön ja asemakaavoj en ajantasaistam isen.	Käynnistämme systemaattisen asemakaavoj en ajantasaisuuden arviointityön.	Käymme systemaattisesti läpi voimassa olevat asemakaavat ja arvioimme kaavoj en ajantasaisuutta. Varaamme kaavoitukseen riittävät henkilöresurssit tavoitteen toteuttamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö	Laajempaa ajantasaistusta ei ole ehditty käynnistää vielä alkuvuonna 2024.
Aktivoimme ja kehitämme tonttitarjontaa, sekä edistämme erilaisten asumismuotoj en kirjoa.	Selvitämme tonttitarjonnan nykytilannetta, arvioimme kysyntää ja tulevaa tarvetta, huomioimme tarpeet kaavoituksessa.	Luomme ajantasaisen kaava- ja tonttivarantotietok annan, jota hyödynnetään jatkossa kaavoitusohjelman laadinnassa sekä tulevien infrainvestointien suunnittelussa.	Kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, infrastruktuuripäällikk ö	Tonttivarantotietok annan luominen aloitettu (vuokratonteista).
Parannamme Loviisan ja palveluiden saatavuutta (myös kaupungin sisällä) liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.				
Edistämme joukkoliikenne ttä ja toteutamme väyläinvestoin teja yhteistyössä valtion kanssa.	Atomitien suunnittelu jatkuu	Edistämme hanketta yhdessä ELY-keskuksen ja paikallisten toimijoiden kanssa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuri-päällikkö, kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö	Atomitien tiesuunnittelu käynnistynyt. Kaupunki mukana suunnittelun toisena rahoittajana ja hankeryhmässä.
Jatkamme kävelyn ja pyöräilyliikent een ohjelman edistämistä.	Pyöräily- ja kävelyedistämishj elman toimenpiteet	Toteutamme ohjelmaa.		Ohjelman puitteissa hankittu SnowDog polkutamppari lisäämään talven liikukuntamahdollis uuksia lumisilla metsäpoluilla.

Toteutamme yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnattuja elinkeinopoliittisia toimia ja Loviisan työttömyys on alle 10 prosenttia vuonna 2025.				
Varmistamme Loviisan TE-palveluja osana Itä-Uudenmaan yhteistä 'työllisyysaluetta'.	Työllisyyspalvelut vastaavat paremmin työvoimantarvetta ja koulutusmahdollisuuksia.	Lisäämme oppisopimus-koulutusta ja laajennamme työllisyys-palveluiden osaamista.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, työllisyys-koordinaattori	TE-uudistuksen kehittämisryhmä ja työllisyyslautakunta aloittaneet toimintansa. Työllisyysalueen nimi muuttunut Porvoon työllisyys-alueeksi.
Jatkamme elinvoimaohjelman toteuttamista ja Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Yhteistyön vaikuttavuuden kasvaminen. Elinvoimaohjelma valmistuu.	Raportointi ja sen seuranta, tiheät yhteistyötapaamiset, toiminnan painopistealueiden määrittely.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta	Hyvä yhteistyö jatkuu ja teemme edelleen työtä elinvoimaohjelman valmistumiseksi.
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.				
Jatkamme ja kehitämme Cursor Oy:n kanssa aloitettua yhteistyötä.	Veto- ja pitovoiman paraneminen, matkailukiinnostuksen kasvu	Määritämme ja toteutamme veto- ja pitovoiman vahvistamiseen liittyvien toimenpiteet. Seuraamme Cursor-sopimuksen mukaista raportointia ja määrittelemme painopistealueet.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä	Jatkamme hyvää yhteistyötä ja seuraamme kvartaaliraportteja. Teemme Loviisaa tunnetuksi.
Tuemme kaupungin kehitystä pitkäjänteisellä maankäyttöpolitiikalla.	Huolehdimme riittävästä raakamaareservistä, kaavavarannosta, tonttivarannosta ja varaudumme yleiskaavoissa tulevaan tarpeeseen ja pidämme asemakaavat ajantasalla.	Riittävän ajoissa toteutettu nykytilanne ja tulevat tarpeet huomioiva kaavoitus ja systemaattinen maanhankinta.	Kaupunki-suunnitteluosaston päällikkö, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta	Yksi raakamaahankinta neuvoteltu ja päätetty alkuvuonna 2024. Kaupat syksyllä 2024. Lisäksi neuvotteluita vireillä.
Hyödynnämme asuntomessujen tuomaa näkyvyyttä Loviisan tunnettavuuden parantamiseksi.	Matkailukiinnostuksen kasvu ja muuttovirran lisääminen	Jatkamme Kuningattarenrannan hyödyntämistä tonttimarkkinoinnissa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, elinvoimankehittäjä, maankäyttöinsinööri	Loviisan kaupungin tonttimarkkinointia on tehostettu merkittävästi vuoden 2024 alkupuoliskolla keskuksen sosiaalisen

				<p>median kanavassa, joka kattaa koko Suomen. Kampanjat ovat saavuttaneet laajan yleisön, ja viestien kattavuus on kasvanut huomattavasti, keräten yli 400 000 näyttökertaa koko Suomen alueella. Markkinoinnin ansiosta tonttikyselyt ja varaukset ovat lisääntyneet, mikä tukee kaupungin strategisia tavoitteita houkutella uusia asukkaita ja yrityksiä. Somemarkkinointi on ollut keskeinen tekijä kaupungin positiivisen imagon vahvistamisessa .</p>
--	--	--	--	---

Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.				
Pysymme talousarviossa rakeenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Toimintamme on mahdollisimman suunnitelmallista ja ennakoivaa. Seuraamme taloutta entistä tarkemmin ja huomioimme kustannus- tehokkuuden kaikessa toiminnassamme joka tasolla.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta, maaseutu- lautakunta, rakennus- ja ympäristö- lautakunta, kaikki keskuksen vastuualueet	Ohjelmisto haasteita edelleen. Korjauskirjauksia tehdään paljon. Kokonaiskuva kuitenkin hyvä ja raportointia saadaan tarvittava määrä.
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen ja tuottavuuteen.	Tehostamme sähköisiä palveluita ja otamme käyttöön sähköisiä työvälineitä.	Kehitämme sähköisiä lupapalveluita asiakkaille helppokäyttöisemmäksi. Luovumme paperisista rakennuslupahakemuksista ja päätöksistä. Infra- ja tilapalvelut ottavat käyttöön sähköisen dokumentointityökalun	Koko keskus	Rakennusvalvonta on kehittänyt sähköistä lupapalvelua ja ottanut sähköisen arkiston käyttöön. Paperisista lupahakemuksista ei ole luovuttu.
	Parannamme asiakaspalvelua.	Jatkamme verkkosivujen uudistamista niin, että ne palvelevat asiakkaita paremmin ja kattavammin. Päivitämme verkkosivujamme jatkuvasti. Käytämme myös jatkossa puhelinaikoja ja palautepuhelinta. Tiedotamme ajankohtaisista asioista entistä paremmin.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt	Puhelinajat ovat käytössä Olemme tiedottaneet ajankohtaisista asioista entistä paremmin.
	Selvitämme kiinteistöjen käyttötarpeen ja kehityspotentiaalin.	Selvitämme kiinteistöjen käyttötarpeen ja kehityspotentiaalin.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- keskuksen johtaja, tilapäällikkö	Olemme työstäneet uutta kiinteistöstrategiaa, joka valmistuu syksyllä.

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1–6 2024
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.				
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Toteutamme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	Keskuksesta osallistuu edustaja Lapsiystävällinen kunta -työryhmään. Tutustumme toimintasuunnitelmiin ja toteutamme niitä osaltamme mahdollisuuksien mukaan.	Koko keskus	Keskus on viestinnässään huomionut Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman ja aktiivisesti edistänyt lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutumista. Kaupunkia on markkinoitu vahvasti lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta, korostaen kaupungin turvallisuutta, monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja laadukkaita palveluja. Tämä kohdennettu viestintä on vahvistanut Loviisan mainetta lapsiystävällisenä ja viihtyisänä paikkakuntana, houkutellen uusia perheitä muuttamaan kaupunkiin.
Huomioimme lapsiparlamentin toiminnassamme.	Vaikutus näkyy tilaajan toiminnassa.	Otetaan huomioon tilaajan tarpeen mukaan	Koko keskus	Hankeissa on yhdessä toiminnan kanssa laadittu selvitys kuinka pitää ja voidaan huomioida lasten tarpeet.

Vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyisyyttä kaikkialla kunnassa. Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.

	<p>Jatkamme rakennetun ympäristön valvonnan tehostamista.</p>	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta suorittaa katselmuskierroksen.</p> <p>Katselmuskierroksen lisäksi ympäristövalvoja suorittaa rakennetun ympäristön valvontaa koko kaupungin alueella.</p>	<p>Johtava rakennustarkastaja, ympäristöpäällikkö</p>	<p>Katselmuskierrosta ei vielä ole tehty, kierros tehdään syksyllä.</p> <p>Rakennetun ympäristön valvontaa on tehty virkatyönä koko kaupungin alueella.</p>
<p>Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa. Osallistumme luonnon monimuotoisuutta edistäviin hankkeisiin. Edistämme ympäristön viihtyisyyttä myös toimivan valvonnan kautta.</p>	<p>Edistämme luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukevia hankkeita.</p>	<p>Ympäristönsuojelu yksikkö osallistuu mahdollisiin luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua tukeviin hankkeisiin (esimerkiksi METSO- tai Helmi-ohjelmien kautta toteutettaviin hankkeisiin) yhdessä keskuksen muiden yksiköiden sekä ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa.</p> <p>Jatkamme kaikille avoimien luontoretkien järjestämistä.</p>	<p>Ympäristöpäällikkö</p>	<p>Käynnissä on useita hankkeita: Koskenkylänjokilaaks on Helmi-keskittymä (Sävträsketin laitumen laajennus), Keitalavikenin hanke. Metsästrategian valmistelu alkanut. Vieraslajeihin liittyvä tiedottaminen.</p> <p>Kaikille avoimia luontoretkiä ei vielä ole järjestetty.</p>
	<p>Suoritamme lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisten toiminnan suunnitelmallista valvontaa.</p>	<p>Valvomme lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisia toimijoita ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.</p>	<p>Ympäristöpäällikkö</p>	<p>Valvontaa on tehty valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.</p>
	<p>Jatkamme tehostettua jätevesivalvontaa.</p>	<p>Jatkamme taajama-, pohjavesi- ja ranta-alueilla sijaitsevien kiinteistöjen</p>	<p>Ympäristöpäällikkö</p>	<p>Valvontaa on jatkettu.</p>

		jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevaa järjestelmällistä valvontaa.		
	Säilytämme luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristöä.	Pyrimme edistämään kaavoituksessa ratkaisuja, jossa erityisesti huomioidaan luonnon monimuotoisuus ja kulttuuriympäristöt. Yleiskaavoissa kiinnitetään huomiota ilmastovaikutusten arviointiin.	Kaupunki-suunnitteluosasto on päällikkö, kaavoittajat	Kaavoituksessa huomioitu luonto- ja kulttuuriympäristöarvot.
	Otamme käyttöön RAMS-luokituksen.	Määrittelemme alueet RAMS-luokituksen mukaisesti yhteistyössä ympäristönsuojeluyksikön kanssa.	Infrastruktuuri-päällikkö, maaseutupäällikkö, kaupunginpuutarhuri	Metsät: Käytetään Foresta-työkalua, mutta Trimbleen yhdistäminen ei onnistu. Tieto on olemassa, mutta hajallaan. Suurin työ on päivittää alueet Trimbleen. Tekninen toteutus on, selvitetään metsästrategian yhteydessä. Puistot: RAMS-luokitusta on päivitetty, mutta on keskeneräinen. Tiedon yhdistäminen on haastavaa tiedon hajaantumisen ja resurssipuutteen vuoksi.
Pidämme kunnan kiinteistöt hyvässä kunnossa ja parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta.	Vähennämme korjaustarpeessa olevien rakennusten määrää.	Peruskorjaamme tai korvaamme uudella ainakin yhden rakennuksen. Myydään tai puretaan tarpeettomat rakennukset.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, tilapäällikkö	Uuden päiväkodin rakentaminen alkaa syksyllä sekä Generalshagens skolan peruskorjaus. Myynnin mahdollistaminen kaavamuuoksilla on edistynyt ja kohteita saadaan myyntiin syksyllä.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1–6 2024
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.				
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Ylläpidämme jatkuvasti ammattitaitoa.	Henkilökunta osallistuu säännöllisesti muun muassa lainsäädäntömuutoksia koskevaan ajankohtaiskoulutukseen.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, päälliköt, henkilökunta	Ajankohtaiskoulutukseen on osallistuttu
	Yhteistyö hakijoiden ja päättäjien kanssa ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sisällä	Avoin, osallistava ja rakentava yhteistyö päätöksentekoprosessissa	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, rakennus- ja ympäristö-lautakunta, maaseutulaus-kunta, keskuksen henkilökunta	Keskuksen viestintä on aktiivisesti tukenut yhteistyön sujuvuutta ja vahvistanut yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Viestintä on korostanut sisäisen viestinnän merkitystä ja tehostanut sitä merkittävästi, varmistaen, että kaikki osapuolet ovat ajan tasalla ja päätöksenteko on avointa ja ennakoitavaa. Lisäksi viestintä on ennakoanut ja tiedottanut ajoissa tärkeistä asioista, mikä on osaltaan parantanut päätösprosessin sujuvuutta ja läpinäkyvyyttä.
		Jatkamme ennakoivaa yhteistyötä esimerkiksi ympäristönsuojelun lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusvelvollisten toimijoiden kanssa sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden osastojen kanssa.	Ympäristöpäällikö	Ennakoivaa yhteistyötä on jatkettu.
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.				
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä	Tiedotamme hakemuksista,	Huolehdimme siitä, että tarpeellista ja	Koko keskus	Keskuksen viestintä on keskittynyt aktiiviseen ja monikanavaiseen

<p>tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.</p>	<p>päätöksistä ja hankkeista.</p>	<p>ajankohtaista tietoa jaetaan eri tiedotuskanavissa.</p>		<p>tiedottamiseen ajankohtaisista asioista. Käytämme sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman laajan yleisön. Tiedotamme säännöllisesti hakemuksista, päätöksistä ja hankkeista, varmistaen, että kuntalaiset saavat tarpeellista ja ajankohtaista tietoa oikea-aikaisesti. Samalla kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita kyselyillä, luoden heille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon. Viestintä tukee näin osaltaan avointa ja osallistavaa hallintoa.</p>
<p>Jatkamme osallistuvaa budjetointia.</p>	<p>Jatkamme osallistavan budjetoinnin mallin käyttöä.</p>	<p>Kehitämme osallistavan budjetoinnin käyttöä.</p>	<p>Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja</p>	<p>Pyrimme avustaman suunnittelua ja toteutusta valittuihin kohteisiin.</p>

Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista.	Kehitämme keskuksen tiedottamista.	Toteutamme viestintäsuunnitelman mukaisia toimia.	Koko keskus	Keskuskohtainen tiedottaminen on erittäin hyvällä tasolla. (esimerkiksi ”eki-tiimi”-viestintä)
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.				
Hyödynnämme vaikutusten arviointipohjia.	Käytämme vaikutusten arviointia päätöksenteon yhteydessä.	Käytämme vaikutusten arviointia olennaisissa päätöksissä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt	<i>Rakennus-valvonta ja ympäristön-suojelu: ei ole erikseen tehty: kaikkiin päätöksiin liittyy epäsuorasti vaikutusten arviointi lainsäädännön kautta)</i>
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.				
Otamme kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa ja hankinnoissa.	Edistämme kaupungin ilmastotoimia.	Olemme mukana koko kaupunkia koskevan hiilineutraaliusohjelman laadinnan käynnistämässä. Pyrimme siirtymään uusiutuvan dieselin käyttöön kaupungin ajoneuvoissa. Huomioimme energia-asiat rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen yhteydessä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, infrastruktuuri-päällikkö, tilapäällikkö	Hiilineutaaliusohjelman laadintaa ei ole käynnistetty. Olemme mukana HINKU-ohjelmassa. Ajoneuvoja uusittaessa otamme eri polttoainemahdollisuudet huomioon. Rakennus-hankkeissa energian-kulutus on tärkeimpiä huomio-kohteita.
Noudatamme suunnitelmaa päästöjä vähentävistä toimenpiteistä, täydennämme suunnitelmaa lisätavoitteilla ja laadimme vastaavan suunnitelman investoinneista.	Helpotamme uusiutuvan energian tuottamis- ja käyttämiskäytöksiin siirtymistä.	Selvitämme selvityksin ja kaavoituksen keinoin energiantuotannon soveltuvien alueiden edellytyksiä. Otamme uusiutuvan energian tarpeet huomioon kaavoituksessa myös tontti- ja korttelitasolla. Selkiytämme energiaratkaisuja koskevia lupa- ja kaavoitusprosesseja.	Kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö, johtava rakennustarkastaja ja	Uusiutuvan energian hankkeita edistetty yleiskaavatasolla ja lupamenettelyissä. Rakennusvalvonnan lupaprosesseihin ei ole tehty muutoksia.
Liitymme kunta-alan energiatehokkuus sopimukseen.		Liitymme kunta-alan energiatehokkuus sopimukseen		Tätä Hinku-kriteeriä ei vielä ole täytetty.

		vuoden 2024 aikana.		
Kaksikielisyys on elinvoimaista.				
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Henkilökunta osallistuu tarvittaessa kursseille.	Koko henkilökunta	<p>Keskuksen viestinnässä on korostettu kaupungin sitoutumista kaksikielisyyteen, ja tämä näkyy sekä sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä.</p> <p>Keskus järjestää vuosittain henkilökunnalleen suomen ja ruotsin kielen kursseja yhteistyössä kansalaisopiston kanssa.</p> <p>Kursseilla on ollut hyvä osallistuminen, ja henkilökunta on parantanut kielitaitoaan palvellakseen asiakkaita entistä paremmin molemmilla kielillä.</p>

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 1–6 2024
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.				
Käytämme eri keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Joustavat työjärjestelyt Resurssien ja työmäärän kohtaaminen Ohjohtamiseen puuttuminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät	Etätyömahdollisuus tuo joustavuutta työn tekoon. Tämä koetaan hyväksi. Avoimia tehtäviä on saatu täytetyksi toisaalta rekrytointeja käynnissä. Työt sujuvat hyvin ja henki keskuksen sisällä innostava.
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.				
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Työssä jaksaminen ja työteho lisääntyvät.	Resurssien ja työmäärän kohtaaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät	Henkilöstökysely tehdään syksyllä tuoreinta tutkimustietoa ei ole. Toisaalta työn kuormittavuus on oletettavasti edelleen suurta, kun puretaan monessa kohtaa sitä "velkaa" joka syntynyt esim. messuvuodesta ja yleensäkin kr rakentamisen aikana. Lisäksi rekrytointi vaikeudet ovat aiheuttaneet työn kasaantumista, mutta purkaminen etenee.
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojaan ja taitojaan työssään.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja sen esiintuominen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät	Henkilöstökysely tehdään syksyllä tuoreinta tutkimustietoa ei ole. Työnteko koetaan mielekkääksi ja omaa osaamistaan pääsee hyödyntämään

				valtaosin. Keskuksessa vallitsee suuri arvostus toistensa osaamista kohtaan.
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.				
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 90 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Osaamisen arvostaminen ja vastuun antaminen	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, maaseutulautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, kaikki esihenkilötyötä tekevät	Henkilöstökysely tehdään syksyllä tuoreinta tutkimustietoa ei ole. Osaamista arvostetaan ja vastuuta annetaan hyvässä mittasuhteessa. Osaamisen arvostaminen sanotaan myös ääneen ja hyvästä työstä kiitetään. Huomioiminen erityisesti lisää hyvinvointia ja viihtyvyyttä työssä.

Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuvien, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.				
Tehtäväkuvat ovat ajan tasalla.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Päivitämme tehtäväkuvat tarvittaessa.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät	Tehtäväkuvia päivitetään tarpeen mukaan.
Jokaisen työntekijän kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu. Lisäksi voidaan käydä työyhteisön yhteisiä ryhmäkehityskeskusteluja.	Työssä jaksaminen, työmotivaatio ja työteho lisääntyvät.	Pidämme kehityskeskustelut.	Kaikki esihenkilötyötä tekevät	Kaikille pidetään kehityskeskustelut vuoden aikana ja esimerkiksi keskusteluissa tullessiin muutostarpeisiin reagoidaan.
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.				
Henkilöstön koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Työ helpottuu ja on mielekkäämpää.	Osallistumme koulutuksiin.	Kaikki työntekijät	Keskus on toteuttanut henkilöstön koulutukset erinomaisesti, vastaamalla tarpeisiin ja muuttuviin työympäristön vaatimuksiin. Panostus koulutukseen on tukenut henkilöstön sopeutumista muutoksiin ja varmistanut sujuvan työskentelyn.

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus ulk.	Toteuma 1-6 2024	Muutettu talousarvio 2024	Jäljellä	Toteuma % 1-6 2024	Ennuste 2024	Poikkeama (ennuste/ talousarvio)	TP 2023
Toimintatuotot	3 227 696	6 567 300	3 339 604	49,15 %	6 375 644	191 656,00	6 506 664
Myyntituotot	433 167	953 000	519 833	45,45 %	923 000	30 000,00	749 081
Maksutuotot	292 099	323 100	31 001	90,41 %	441 600	-118 500,00	325 721
Tuet ja avustukset	119 773	345 000	225 227	34,72 %	322 444	22 556,00	407 263
Muut toimintatuotot	2 382 657	4 946 200	2 563 543	48,17 %	4 688 600	257 600,00	5 024 599
Valmistus omaan käyttöön		120 000	120 000	0,00 %	120 000	0,00	0
Toimintakulut	-7 864 837	-17 231 274	-9 366 437	45,64 %	-17 232 253	979,00	-16 926 385
Henkilöstökulut	-2 089 346	-5 194 146	-3 104 800	40,23 %	-5 175 075	-19 071,00	-4 688 277
Palvelujen ostot	-3 349 428	-6 629 568	-3 280 140	50,52 %	-6 649 618	20 050,00	-6 518 034
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 564 840	-3 081 310	-1 516 470	50,78 %	-3 081 310	0,00	-3 734 624
Avustukset	-609 185	-1 814 400	-1 205 215	33,58 %	-1 814 400	0,00	-1 437 180
Muut toimintakulut	-252 038	-511 850	-259 812	49,24 %	-511 850	0,00	-548 270
Toimintakate	-4 637 141	-10 543 974	-5 906 833	43,98 %	-10 736 609	192 635,00	-10 419 721
Vuosikate	-4 637 141	-10 543 974	-5 906 833	0	-10 736 609	192 635	-10 419 721
Poistot ja arvonalentumiset	-3 163 451	-6 337 262	-3 173 811	49,92 %	-6 321 667	-15 595,16	-5 736 316
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 163 451	-6 337 262	-3 173 811	49,92 %	-6 321 667	-15 595,16	-5 736 316
Arvon alentumiset						0,00	0
Tilikauden tulos	-7 800 592	-16 881 236	-9 080 644	46,21 %	-17 058 276	177 039,84	-16 156 037
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 800 592	-16 881 236	-9 080 644	46,21 %	-17 058 276	177 039,84	-16 156 037

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Vastuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Toimintatuotot muilta osin näyttävät toteutuvan, maamyyntivoittoa asuin- ja teollisuustonteista ei tämän hetkisen tilanteen mukaan kerry budjetoitua määrää.

Henkilöstökulujen kertymää seurataan syksyn aikana, rekrytointien onnistumisen mukaisesti. Uusia tehtäviä on hyväksytty, joille ei ole budjetoitu määrärahaa tälle vuodelle talousarvioon. Tilanteen mukaan, jos muilla menolajeilla syntyisi säästöä lisämääräraha tarvetta ei välttämättä synny.

Vaikeudet kirjanpito-ohjelman kanssa ovat tuoneet edelleen haasteita talouden seurantaan. Tässä osavuosikatsauksen tilanteessa on kirjanpidossa vielä korjaamattomia vientejä, joiden vaikutusta on mahdollisuuksien mukaan pyritty huomioimaan koko vuoden ennusteessa. Tilanne on parantunut kuitenkin huomattavasti viime vuoteen verrattuna.

Käyttöomaisuusohjelma on otettu haltuun elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksessa. Saamme ajantasaisen tiedon käyttöomaisuuskertymästä kuukausittain ja kaikki tarvittavat ajot on saatu ajan tasalle. Myös myyntivoitot pystytään kirjaamaan ajantasaisesti ja tämä helpottaa huomattavasti talustilanteen seurantaa kaupunkitasolla.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

Yleistä

Alkuvuonna 2024 on ollut useampia henkilömuutoksia, jotka ovat vaikuttaneet vesiliikelaitoksen toimintaan. Pitkään osakaskunnan kanssa on käyty liittymisneuvotteluja kevään ja kesän 2024 aikana. Vesiliikelaitoksen johtaja on osallistunut Uudenmaan alueellisen vesihuollon yleissuunnitelman laadintaan. Myös Isnäsin vedenlaatuongelmia on pyritty saamaan hallintaan. Water safety planin (WSP) päivittäminen aloitettiin kesäkuussa. ELY-keskuksen vesihuoltoyksikön kanssa oli valvontatapaaminen vesihuoltolain noudattamisesta.

Jätevedenpuhdistamoiden toiminta

Vårdön jätevedenpuhdistamon tuloksia tarkastellaan vuosineljänneksittäin, paitsi kokonaistypen poistoa vuosikeskiarvona. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä puhdistamo saavutti ympäristöluvan luparajat muuten paitsi kiintoaineen puhdistustehovaatimuksen osalta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä kokonaistypen puhdistusteho oli 67 % eli alle vuosikeskiarvovaatimuksen (70 %).

Liljendalin puhdistamo on saavuttanut puhdistustehovaatimukset alkuvuonna, mutta helmikuun näytekeralla lähtevässä jätevedessä ylittyi biologisen hapenkulutuksen raja-arvo.

Toteumaennuste

Toimintatuotot ovat toteutuneet alkuvuonna noin 45 %:sti talousarvioon verrattuna. Tavoitteesta ollaan jäljessä noin 208 000 euroa. On epätodennäköistä, että loppuvuoden veden myynti kasvaisi merkittävästi. Lokakuussa toteutuva perusmaksujen korotus ei vaikuta vuoden 2024 toteumaan kovin paljon. Toisaalta myöskään toimintakulut eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Toimintakulujen toteuma kesäkuun lopussa on noin 44 %. Sähkön hinnan alentuminen vuoteen 2023 verrattuna näkyy, sillä sähkötulot ovat 37 % talousarvion mukaisesta. Alkuvuonna sähkötuloon on kulunut noin 201 000 euroa, kun vuotta aiemmin on mennyt 275 000 euroa. Suurimmat ylitykset talousarvioon ovat kohteissa ”rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut” palvelujen ostoissa sekä rakennusmateriaaleissa. Tällä hetkellä tilikauden tulos verrattuna talousarvioon ilman poistoja on noin -16 000 euroa, poistoeron vähennys huomioiden -26 000 euroa. Kun tarkastellaan tilikauden tulosta kumulatiivisen toteuman osalta, on tulos noin 20 600 euroa ylijäämäinen, kun poistoeron vähennystä ei huomioida.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että koko vuoden osalta on mahdollista päästä nollatulokseen, vaikkakin loppuvuodelle on suunnitteilla esimerkiksi Vårdön ilmastuslaitaiden puhdistus, mikä on kustannukseltaan merkittävä. Aitaiden puhdistaminen todennäköisesti vähentää ilmastuksen sähkötulotusta seuraavina vuosina, joten se on perusteltua toteuttaa.

Vesiliikelaitos	Toteuma 1–6 2024	Muutettu talousarvio 2024	Jäljellä	Toteuma-% 1–6 2024	Ennuste 2024	Poikkeama (ennuste/ talousarvio)	Tilinpäätös 2023
Toimintatuotot	1 912 795	4 074 550	2 161 755	46,94 %	3 841 000	233 550,00	3 474 455
Myyntituotot	1 912 467	4 073 550	2 161 083	46,95 %	3 840 000	233 550,00	3 472 289
Maksutuotot		0	0				-1 277
Tuet ja avustukset		0	0				
Muut toimintatuotot	328	1 000	672	32,80 %	1 000	0,00	3 443
Valmistus omaan käyttöön		0	0			0,00	
Toimintakulut	-1 279 417	-2 919 343	-1 639 926	43,83 %	-2 604 743	-314 600,00	-2 874 071
Henkilöstökulut	-363 382	-841 023	-477 641	43,21 %	-772 803	-68 220,00	-742 974
Palvelujen ostot	-266 843	-627 050	-360 207	42,56 %	-533 686	-93 364,00	-711 519
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-624 327	-1 401 670	-777 343	44,54 %	-1 248 654	-153 016,00	-1 364 713
Avustukset			0				
Muut toimintakulut	-24 865	-49 600	-24 735	50,13 %	-49 600	0,00	-54 865
Toimintakate	633 378	1 155 207	521 829	54,83 %	1 236 257	-81 050,00	600 384
Rahoitustuotot ja kulut	3 340	-6 800	-10 140		-6 800	0,00	5 612
Vuosikate	636 718	1 148 407	511 689	55,44 %	1 229 457	-81 050,00	605 996
Poistot ja arvonalentumiset	-609 800	-1 207 924	-598 124	50,48 %	-1 207 924	0,00	-1 160 926
Suunnitelman mukaiset poistot	-609 800	-1 207 924	-598 124	50,48 %	-1 207 924	0,00	-1 160 926
Arvon alentumiset						0,00	
Satunnaiset kulut	0	-50 000	-50 000	0,00 %	-25 000	-25 000,00	-48 500
Tilikauden tulos	26 918	-109 517	-136 435	-24,58 %	-3 467	-106 050,00	-603 430
Poistoeron vähennys	0	20 000	20 000	0,00 %	20 000	0,00	20 273
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	26 918	-89 517	-116 435	-30,07 %	16 533	-106 050,00	-583 157

Investointien toteutuminen

Investoinnit ovat toteutuneet alkuvuonna suunnitellusti. Saneerauksia on toteutettu Mariankadulla, Tesjoella Yrittäjäntielle, Läntisellä Harjutiellä Antinkylässä sekä Kirkkokadulla. Vuonna 2023 aloitettu asiakastietojärjestelmän uusiminen vietiin loppuun alkuvuonna 2024. Alkuvuoden aikana on investointeihin käytetty yhteensä noin 500 000 euroa, josta hulevesien osuus on noin 100 000 euroa.

Tilanne 1–6/2024

VESILAITOS	TA 2024	TA-muutokset 2024*	Toteuma 1–6/2024
Vanhojen johtojen saneeraus	500 000		224 370
Tonttiliittymät	10 000		0
Asuntoalueet	50 000		0
Teollisuusalueet	40 000		0
Vedenottamot	50 000		0
Asiakastietojärjestelmä		+43 500	43 489
Yhteensä	650 000		267 859

VIEMÄRILAITOS	TA 2024	TA-muutokset 2024*	Toteuma 1–6/2024
Vanhojen johtojen saneeraus	500 000	-83 000	99 164
Tonttiliittymät	20 000		0
Asuntoalueet	50 000		0
Teollisuusalueet	40 000		0
Jätevedenpuhdistamot	100 000		31 131
Jätevedenpumppaamot	50 000	+40 000	0
Yhteensä	760 000		130 295

* käsitellään omana pykälänään

Pvm 15.8.2024

Maria Sippala,
vesiliikelaitoksen johtaja